

Čudesni
Krišna

KADAMBA KĀNANA SVĀMĪ

Čudesni

Krišna

KADAMBA KĀNANA SVĀMĪ

Naslov originala:
Wonderful Krishna
Excerpts from talks by Kadamba Kānana Svāmī

Copyright ©2018 ŚABDA BOOKS
Sva prava pridržana.

Niti jedan dio knjige ne može biti reproduciran, pohranjen ili prenesen u bilo kojem obliku, bilo kojim sredstvima, uključujući mehanička, elektronska, fotokopije, snimanje ili drugačije, bez prethodnoga pismenog dopuštenja urednika.

Čudesni Krišna

(Izvadci iz govora Kadamba Kānane Svāmīja)

Sabrali učenici Kadamba Kānane Svāmīja
S engleskog prevela: Ānanda Vṛndāvan dāsī

Jezički savjeti: Mathura Kiśorī devi dāsī
Bhadra Mādhavī devi dāsī

Fotografije: Gaur Govinda dās

Dizajn: Śruti rūpa devi dāsī

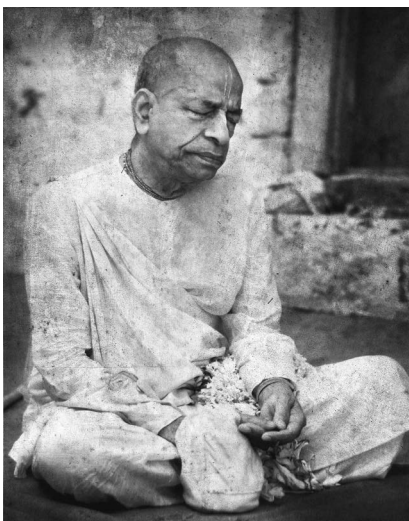
Štampa: Cicero, d.o.o., Ljubljana

Štampanje dovršeno u 2018.

Tiraž: 500 primjeraka

Navedeni citati iz knjiga, predavanja, pisama i razgovora
Njegove Božanske Milosti A.C. Bhaktivedanta Svāmīja
Prabhupāde uzeti su uz dopuštenje The Bhaktivedanta Book
Trust International.

Za zadovoljstvo Śrīla Prabhupāde
i svih njegovih sljedbenika

Sadržaj

Uvod	I
<i>Krišnina priroda</i>	3
Neograničen	5
Istovremeno istovjetan i različit	6
Svevišnja Božanska Osoba	7
Porijeklo svih inkarnacija	7
Misterij Njegovog rođenja	9
Izvan našega poimanja	10
Tek razigran dječak	11
Izvor sve moći	12
Sveprivlačan	13
Za Krišnu ništa nije nemoguće	14
Njegove su zabave uvijek svježe	14
Istinska ljepota	15
Neodoljivi Krišna	16
Pun blaženstva	16
Nevjerovatan muzičar	17
Obziran	17
Nepogrješiv	17
Utočište za sve	18
Poruke sa Njegovih lotosolikih stopala	19
Naš najbolji prijatelj	20
Sasvim zadovoljan, ali nepotpun...	20

Vječni saputnik	21
Uvijek potaknut ljubavlju	21
Privučen službom	22
Pažljiv prema svima	22
Središte privlačnosti	23
Sluga Svojih <i>bhakta</i>	23
Zarobljen ljubavlju	24
Vidi ljubav važnijom od dužnosti	24
Jedan trenutak druženja	25
Odnos prema kravama	26
Duhovni odnosi	26
Krišna <i>prema</i>	27
Njegovo prekrasno prebivalište	27
Pun iznenađenja	29
Oslobođen tjeskobe	29
Suštinsko pitanje	30
Šira slika	31
U srcu	31
Povoljno odredište	32
Pod Njegovom osobnom zaštitom	33
Savršeni Krišna	33
Gospodinovo srce	34
<i>Povezivanje s Krišnom</i>	37
Nesebična želja	39
To nije fizičko putovanje	39
Praktičan proces	41

Ponudimo svoju nadarenost	41
Transcendentalno znanje	41
Vrhovni učitelj	43
Molitva <i>bhakte</i>	44
Milost Śrīla Prabhupāde	45
Iskrenost	46
Snagom želje	47
Čvrsta vjera	48
Predaja	49
Uvijek se sjećati Krišne	50
Njegovo sveto ime	51
Krišna na djelu!	52
Pažljivo mantranje	52
Meditacija duše	53
Posebno vrijeme	53
Neprestano veličanje	54
Uvijek s Krišnom	54
Predano služenje pročišćava	55
Bezuvjetna milost	56
Sticanje Krišninih odlika	56
Blizak odnos	57
Naš prirodni položaj	57
Bog kao osoba	58
Krišna bućka srce	59
Istinsko ispunjenje	60
Sve što je zaista važno	61

Krišna krade srce	62
Ljubav prema Bogu	62
Zadovoljiti Krišnu	65
Krišnino raspoloženje	67
Emotivno povezan sa svima	67
Samilost <i>bhakte</i>	68
Stvaranje sklada	68
Svetačka vizija	69
Uvijek sluga	69
Viši cilj	70
Prepoznati Njegovo vlasništvo	71
Osvojiti Krišnu	72
Krišnina lutka	73
Potpuno privučeni	74
Krišna u središtu	74
On je taj!	75
Svaki je bhakta <i>pūjārī</i>	76
Povežimo sve s Krišnom!	76
Slaveći Krišnu	76
Život ispunjen obožavanjem	77
Uronjen u okean ljubavi	77
Zaboravi na materijalni svijet!	78
Tragajući za Krišnom	79
O autoru	81

Uvod

Ljudi pod uticajem strasti smatraju mnoge materijalne stvari u ovom svijetu predivnima, dok one zapravo ne mogu donijeti ispunjenje srca. To je iluzija ili *māyā*, te je potrebno neko vrijeme da bismo se izdigli iznad nje.

Kao *bhakte* početnici mi smo osobe s pomiješanim osjećajima. Osjećamo privučenost Krišnom, ali i privučenost materijalnom energijom. To je naša unutarnja dvojba. Iz tog se razloga duhovni život opisuje kao objava rata *māyi* ili, drugim riječima, rat sa samim sobom.

Nije tako lako voditi tu bitku. Kad se u njoj borimo snagom znanja, snagom dubljeg razumijevanja da će nam slijeđenje duhovnih načela dati dugoročnu korist, tada osjećamo određeno olakšanje. Međutim, i dalje je teško jer koliko se dugo možemo boriti samo pomoću snage znanja?!

U *Śrīmad Bhāgavatamu* 9.19.17, kralj Yayāti spominje: *balavān indriya-grāmo vidvāṁsam api karṣati*, čula su toliko snažna da se s njima bori čak i učen čovjek.

Naposlijetku, morat ćemo se boriti uz pomoć snage ljubavi. Moramo voljeti svoje duhovne aktivnosti. Ako volimo put svjesnosti Krišne, ako volimo Krišnu, onda nikada nećemo biti poraženi.

Istražujući Krišnine čudesne odlike zasigurno ćemo postati privučeni Krišnom i naša će se ljubav prema Njemu probuditi. Svi su stanovnici Vrindāvane

bili čisti *bhakte*; nisu imali drugog interesa osim Krišne. Mislili bi i govorili jedino o Njegovim čudesnim odlikama i djelatnostima.

Stoga, počnimo i mi razgovarati i razmišljati o Krišni kako bi i naši životi postali čudesni.

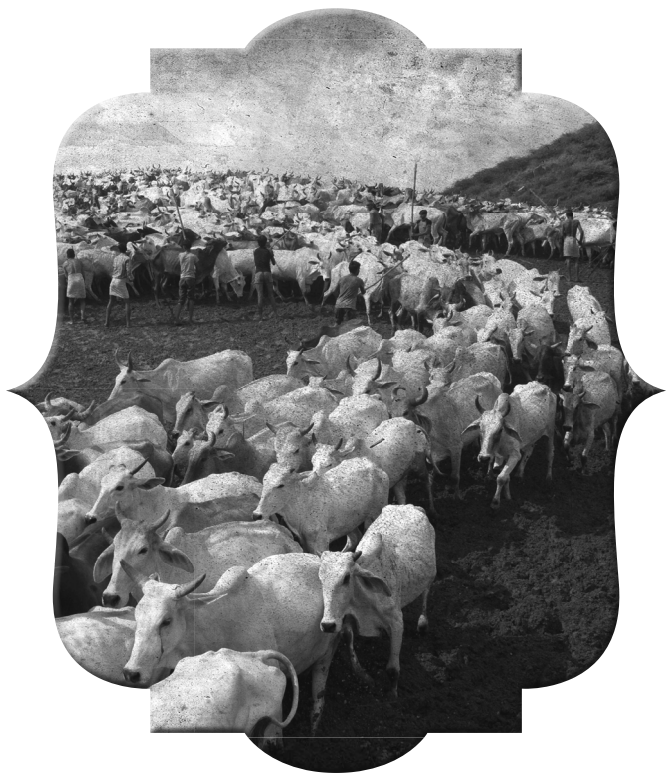
U *Śrī Caitanya-caritāmṛti*, Madhya-līli 22.75, Śrī Caitanya Mahāprabhu govori Sanātani Gosvāmīju, *sarva mahā-guṇa-gaṇa vaiṣṇava-śarīre kṛṣṇa-bhakte kṛṣṇera guṇa sakali sañcāre*. Sve uzvišene odlike prebiva-ju u tijelu *vaiṣnave*. *Bhakte* stiču sve dobre odlike Krišne.

Stoga ne samo da je Krišna čudesan, već i Njegovi *bhakte* postaju jednako čudesni. Krišnadāsa Kavirāja Gosvāmī razmatra milost Śrī Caitanye Mahāprabhua i na to kaže: *citte pābe camatkāra*, bićemo pogođeni ču-
dom i tada nam jedino preostaje zaključiti da je Kriš-
na uistinu čudesan.

Molim se da postanem oslobođen od sve iluzije.
Dāsanudāsa Kadamba Kānana Svāmī

*Krišnina
priroda*

Neograničen

Ko može shvatiti Krišnu? Ko može shvatiti da iza svih tih neograničenih energija stoji osoba? On je *guṇārṇava*, okean odlika. Ko može shvatiti da ne postoji samo ovaj jedan svemir, već nebrojeni svemiri, *brahmāṇḍa-prakāśa*, i da svi ti svemiri izvire iz Svevišnjeg Gospodina? Ko može razumjeti da Krišna posjeduje neograničene energije? Iako je osoba, On ni na koji način nije ograničen; prije bi se reklo da Njegove odlike nemaju kraja. *Bhakta* provodi vječnost istražujući Krišnine odlike, otkrivajući ih i postajući oživljen njima. Sve Krišnine odlike su čudesne i donose toliko mnogo nadahnuća! Čudesni Krišna! Krišna nije suh, nije dosadan. On ne mora raditi. Postoje neograničene energije koje izvire iz Krišne, ali za Njega ne postoji rad koji mora obavljati, *na tasya kāryaṁ karaṇaṁ ca vidyate*. Krišna je Vrhovni kontrolor, ali ne mora pritiskati dugmad niti vući konce kako bi nešto kontrolirao. Stvari se jednostavno odvijaju u skladu s Njegovom željom, a On sam je uključen u neograničene zanosne zabave zadovoljstva.

*mayādhyakṣeṇa prakṛtiḥ
sūyate sa-carācaram
hetunānena kaunteya
jagad viparivartate
(Bhagavad-gītā kakva jest 9.10)*

Istovremeno istovjetan i različit

Postoji zabava koja mi se posebno sviđa, zabava kad Krišna jede zemlju. Majka Yašoda je tada pogledala u Njegova usta samo da bi u njima ugledala čitav svemir. To je prilično nevjerovatno – svemir je unutar Krišne, koji je istovremeno unutar svemira! To je zaista izvanredno! On je unutar svemira, s nama, a opet svemir je istovremeno u Njemu. Kako je to moguće?

Ovdje možemo opaziti prirodu Svevišnjeg Gospodina. To je jako dobro jer na taj način možemo razviti vjeru da je sve Krišna! Inače, mogu nas obuzeti sumnje: kako je moguće da ovaj dječak pastir, koji se igra sa Svojom teladi i dječacima pastirima u šumi, istovremeno bude porijeklo svega? Krišna je istovremeno sve i dječak pastir? Zar ne bi On trebao biti samo dječak pastir *plus* sve ostalo, i zar to ne bi bilo potpuno?

Ne, Krišna je već potpun. No svemir postoji bez Njega kao da je odvojen od Njega. To je zbunjujuće, a opet zapanjujuće. Na taj je način ova zabava vrlo važna jer nam daje uvid kako je Krišna sve, ali je istovremeno odvojen od svega! *Acintya-bhedābheda-tattva*, On je nepojmljivo istovremeno istovjetan i različit.

Svevišnja Božanska Osoba

Krišna je Svevišnja Božanska Osoba. Ne postoji niti jedan drugi oblik koji Mu je jednak. On je Svevišnji, krajnji autoritet, krajnji oblik Boga, najuzvišeniji!

Krišna posjeduje osobnost. On nije tek puka sveprožimajuća, neosobna energija, neka nedefinisana božanska sila prisutna posvuda. Svakako, Krišna posjeduje neosobnu energiju, ali također ima osobnost. Zašto je ne bi imao? Osobnost je prisutna posvuda u Njegovoj kreaciji. Zar mislimo da imamo nešto što Bog nema? Krišna je prvobitna osoba, *ādi-puruṣa*.

Izraz Božanska Osoba („*Godhead*“, *engl.*) može zvučati ponešto zbunjujuće. On uspostavlja Krišnine raznolike emanacije koje su spomenute u *Śrī Brahma-saṁhiti: advaitam acyutam anādim* – iako je jedno Vrhovno Biće, Krišna posjeduje *ananta-rūpam* neograničene oblike, *ananta-guṇa* neograničene odlike, *ananta-śakti* neograničene energije. Ta riječ uspostavlja da je On jedan Bog koji se proširuje u mnogobrojne, različite oblike.

Porijeklo svih inkarnacija

Cijela poruka *Śrīmad Bhāgavatama* je sažeta u jednoj jedinjoj strofi koja je kratica za čitavih 18 000 strofa. To je strofa koja osvjetljava sve druge strofe – *paribhasa-sūtra*.

ete cāmśa-kalāḥ puṁsah
kr̥ṣṇas tu bhagavān svayam
indrāri-vyākulaṁ lokam
mṛdayanti yuge yuge
(Śrīmad Bhāgavatam 1.3.28)

Ovdje je rečeno kako se Bog pojavljuje iznova i iznova, milenij za milenijem, u toliko puno oblika, kao bezbrojni avatari, ali u ovom obliku Krišne On je *bhagavān svayam* – prvobitna Svevišnja Božanska Osoba od koje sve potiče, koja je porijeklo svih drugih oblika i svega što postoji.

Jednom kad je Krišna tvrdio da je On Svevišnji Gospodin i da su sve različite inkarnacije unutar Njega, *gopīje* su Mu uzvratile: „Ako si Ti porijeklo svih inkarnacija, to bi značilo da je Gospodin Rāmacandra također ovdje prisutan. Gospodin Rāmacandra je predvodio vojsku majmuna koja je izgradila most preko okeana. Ovdje u Vrindāvani imamo majmune, a imamo i rijeku – stoga možeš li ljubazno napraviti most za nas?“ Krišna je onda uredio da svi majmuni siđu s krošnji drveća i pakupe obližnje kamenje. Ispisali su Krišnino ime na tom kamenju i od njega počeli graditi most preko rijeke Yamune. Kamenje je zatim počelo plutati po vodi pa su na taj način *gopīje* prešle preko mosta.

Misterij Njegovog rođenja

Gospodin Krišna, Svevišnja Božanska Osoba, pojavljuje se u ovom svijetu i naizgled se rađa. U *Śrīmad Bhāgavatamu*, Śrīmatī Kuntī Devī primjećuje kako je nevjerovatno da se Svevišnja Božanska Osoba naizgled rađa, i ne rađa, te da On radi, a opet istovremeno ne radi!

*janma karma ca viśvātmann
ajasyākartur ātmanaḥ
tiryāṅ-nr̥ṣiṣu yādaḥsu
tad atyanta-vidāmbanam
(Śrīmad Bhāgavatam 1.8.30)*

Trebamo razumjeti prirodu rođenja i djelovanja Gospodina. On se ne rađa, već se pojavljuje poput sunca – kreće se od jednog svemira do drugog, iznova i iznova. Svevišnja Božanska Osoba nikada ne prestaje postojati, niti na trenutak. Mi smo u jako privremenoj situaciji, jer uvijek mijenjamo tijela. Stoga kad Krišna dođe u ovaj svijet, nama djeluje kao da je i On podložan promjeni tijela.

U određenom razdoblju Svog boravka na Zemlji Krišna je opisan kao beba, i, kao što to djeca čine, govorio je na djetinji način. Zatim su Krišna i Balarāma izrasli u dječake. Nezgrapno bi hodali te zgrabili repove teladi koja bi ih onda povukla preko blata. Vukli bi

se tako iza teladi, a svi prisutni bi gledali! Dječacima se to svidalo, a i odraslina.

Kad je Krišna još malo porastao, postao je kradljivac koji je provodio vrijeme vješto krađući! Krao bi mlijeko i jogurt, a onda to dijelio majmunima. U svom prijašnjem životu ti su majmuni uradili jako lijepu službu za Krišnu... kako da im se ikada oduži za to? Znamo da se Krišna u Svojoj prethodnoj inkarnaciji pojavio kao Gospodin Rāmacandra kada su Mu majmuni pomogli u borbi protiv Rāvane i spašavanju Sīte. Zbog toga se odužio majmunima s maslacem i jogurtom ravno iz Svoje ruke! Baš nevjerovatno kako Gospodin provodi Svoje zabave!

Stoga, kad govorimo o rađanju i djelatnostima Krišne, trebamo razumjeti da iako izgleda da se On rađa, zapravo se ne rađa. Krišna je vječno Svevišnja Božanska Osoba koja ponekad dolazi u ovaj materijalni svijet kako bi provodila Svoje zabave, a posebno kako bi razmjenjivala ljubav sa Svojim *bhaktama*.

Izvan našeg poimanja

Krišna je nevjerovatna osoba jer je u Njemu s jedne strane prisutna ta potpuno ljudska priroda te On djeluje kao čovjek – kao svi mi. Na taj način možemo prepoznati Njegovo raspoloženje, Njegovu prirodu, i da, duboko Ga razumjeti. Možemo dijeliti Njegove osjećaje.

A onda, već sljedećeg trenutka, On učini nešto

izvanredno, nešto toliko nadljudsko da svako ostane jednostavno zapanjen! Na taj nas način Krišna može iznenaditi daleko iznad naših očekivanja, pa opet drugi put On djeluje sasvim unutar zakona materijalne prirode tako da je nesumnjivo čovjek! U Krišnininim zabavama se stalno izmjenjuje ova proturječnost, gdje je Krišna ponekad čovjek, a ponekad natčovjek.

Tek razigran dječak

U *Śrīmad Bhāgavatamu* je spomenuto da je Gospodin Krišna baš kao dijete koje se igra s vlastitim odrazima. Poput dječaka koji sjedi pored izvora vode igrajući se sa svojim odrazima u vodi, Krišna se igra sa Svojim vlastitim energijama. Materijalni svijet je *pratibimba*, sjenka ili odraz izvornog duhovnog svijeta; stoga materijalni svijet naliči duhovnom svijetu, mada mu, kao pukoj sjenci, nedostaju raznolikosti obilja originala.

*evam pariṣvaṅga-karābhimarśa-
snigdheḥṣaṇoddāma-vilāsa-hāsaiḥ
reme rameśo vraja-sundarībhir
yathārbhakaḥ sva-pratibimba-vibhrama*
(*Śrīmad Bhāgavatam* 10.33.16)

„Gospodin Krišna, koji je prvobitni Gospodin Nārāyaṇa, gospodar božice sreće, uživao je u društvu

mladih žena iz Vraje. Grlio ih je, milovao i gledao s ljubavlju, dok se istovremeno smiješio širokim, razigranim osmijehom. Sve je to u potpunosti nalikovalo djetetu koje se igra s vlastitim odrazom.“

Stoga, promatrajući materijalni svijet možemo razumjeti ponešto o prirodi duhovnog svijeta. No duhovni svijet je *sac-cid-ānanda*, vječan, pun znanja i blaženstva, dok je materijalni svijet privremen, pun neznanja i patnje.

Izvor sve moći

Bez obzira nalaze li se u materijalnom ili duhovnom svijetu, sva živa bića dobivaju svoju snagu i moć od Svevišnje Božanske Osobe.

Ovisnost o Krišni je stalna – ne samo dok se nalazimo u materijalnom svijetu, već također u duhovnom svijetu, s tim da u duhovnom svijetu Krišna unaprijeđuje Svoje *bhakte* do nivoa jednakosti ili čak nadređenosti Njemu. Ljudska bića ne mogu postati Bog, ali mogu postati božanska.

Kad je Krišna provodio Svoje zabave na Zemlji, Kaṁsa je organizirao hrvačko natjecanje u Mathuri na koje je pozvao Krišnu i Balarāmu. Tada su se ogromni, profesionalni hrvači bili nadvili nad Krišnom i Balarāmom. Bili su golemih tijela, dok su Krišna i Balarāma izgledali upola manji. Mnogi su ljudi u pu-

blici mislili kako se radi o neravnopravnoj borbi te su donekle i bili u pravu. Kako su se samo ti maleni, sitni hrvači uopće mogli boriti s neograničenom Svevišnjom Božanskom Osobom! Različiti spisi opisuju ovu zabavu različito, ali znamo da su Krišna i Balarāma s lakoćom porazili hrvače. Međutim, Jīva Gosvāmī dodaje kako su se malo kasnije Krišna i Balarāma, u prisustvu Kaṁse i svih drugih, upustili u hrvačko natjecanje s dječacima pastirima iz Vrindāvane – i kako je tada Krišna izgubio!

Sveprivlačan

Ako Bog nije božanstven, u čemu je onda smisao? On mora biti božanstven. On mora biti izvanredan, nevjerovatan i zapanjujući u svakom pogledu! Inače, koji je smisao postojanja Boga?

Kad proučavamo Krišnu, uviđamo da izgleda sveprivlačno. On je ozbiljan, ali i razigran, što Ga čini još privlačnijim. On je i zabavan. Voli se šaliti i ima dobar smisao za humor, što su sve važne odlike. On je osjećajan, ali i slobodnog duha. Stoga, promatrajući Krišnu vidimo sve ove odlike u Njegovoj osobnosti, i sve Ga one čine privlačnim.

Za Krišnu ništa nije nemoguće

U *Muktā-cariti* je opisano kako je Krišna sadio bisere.

Majka Yaśodā Ga je upitala: „Šta to radiš?“

Uzvratio je: „O, uzgajam bisere.“

Kao *vaiśya* porijeklom iz zemljoradničke porodice, majka Yaśodā reče: „Ne možeš uzgajati bisere polažući ih u zemlju poput sjemena!“ No Krišna će na to: „Ne, ne! Majko, kažem ti – moguće je. Vidjet ćeš da će djelovati!“ Ubrzo nakon toga počeli su rasti rascvjetani grmovi puni biserja. Krišna je onda rekao majci: „Vidiš, jako lijepo rastu. Uopće nema problema!“

Predivno je što je s jedne strane Krišna slijedio standardne, prepoznatljive zakone prirode sijući sjeme te ga potom zalijevajući mlijekom, a onda su kao posljedica toga počeli rasti plodovi. S druge strane, sađenje biserja koje je procvjetalo u grmove što su proizvodili još više bisera svakako je nadljudski čin. Na taj način Krišnina božanska čarolija nalikuje uobičajenim zakonima prirode, što Ga čini pristupačnim i bliskim.

Njegove su zabave uvijek svjež

Rečeno je da su Krišna i Balarāma, napustivši Vrindāvanu, bili odvedeni u Mathuru. Nakon što su ubili Kaṁsu, Njihov se otac pobrinuo za Njihovo obrazovanje te Ih poslao kod Sāndīpani Munija. Sāndīpani

Muni je bio jako zadovoljan Njihovom službom te je blagoslovio Krišnu rekavši: „Tvoje će riječi uvijek ostati nove, kad god budu izgovorene.“

Na taj su način, zbog blagoslova Sāndīpani Muniya, Krišnine zabave i Krišnine riječi vječno svježje. Naravno, rečeno je da je Sāndīpani Muni poput planine koja dobiva vodu od oblaka i dijeli je svima u obliku rijeka. Stoga, što god je Sāndīpani Muni dobio, prvenstveno je dobio od Krišne.

Istinska ljepota

Svevišnji Gospodin je bezgranično lijep. No to nije tek izvještačeni, izvanjski ili kozmetički prikaz ljepote; naprotiv, Njegova ljepota također odražava Njegovu plemenitu prirodu. Radi se zapravo o istinskoj ljepoti.

Ljepota je zanimljiva stvar jer nagoviješta da je lijepa osoba također veoma uzvišena. Pūtanā je došla u Gokulu prerusena u prelijepu ženu pa je svako mislio da se radi o nekoj boginji. Zbog njene izvanredne ljepote niko nije ni sumnjao u njene loše namjere. Za razliku od duhovnog svijeta, u materijalnom svijetu lijepa obilježja često ne odražavaju unutarne stanje srca.

Krišna je istovremeno oboje: zapanjujuće lijepe vanjštine – toliko da nam oduzima dah, i dirljivo plemenit u srcu. U Krišni prebivaju nevinost i čistoća, jer

skrivena namjere nemaju mjesta u Njegovom karakteru. Krišna je dobronamjernik svih živih bića i Njega jedino zanima naše dobrostanje!

Neodoljivi Krišna

Krišna je *bhagavān*. Jīva Gosvāmī daje definiciju riječi *bhagavān* koja glasi: *bhajanīya guṇa viśiṣṭā*. On kaže da tri sloga *bha-ga-vā* stoje za *bhajanīya guṇa viśiṣṭā*, što znači da su Krišnine odlike do te mjere čudesne da Ga se jednostavno mora obožavati. On je neodoljiv!

Pun blaženstva

U prvoj strofi *Harṁsadūtte*, Śrīla Rūpa Gosvāmī se moli da izvjesna blažena osoba uđe u njegovo srce. Iz toga možemo vidjeti kako on zapravo meditira na Krišnu koji je pun blaženstva. Koliko često razmišljamo o Krišni na ovakav način? Naš se stav još uvijek nije razvio do tačke gdje iskreno cijenimo Krišnu, gdje Ga zapravo vidimo kao nevjerovatno sretnu, blaženu osobu. Blaženi Krišna! Sve što je povezano s Njim je jednostavno puno blaženstva. Krišna je ta blažena osoba za kojom svako traga.

Nevjerovatan muzičar

Krišna svira Svoju flautu na nevjerovatan način. Krišna je takav muzičar čije srce govori kroz Njegovu flautu srcima svih onih koji primaju tu poruku.

Čak i u ovom svijetu dobar svjetovni muzičar nam može dotaći srce; a ipak Krišna nam se obraća kroz Svoju flautu kao niko drugi i tako veže srca Svojih *bhakta* za Svoja lotosolika stopala.

Obziran

Uvijek mi se sviđalo što Krišna govori toliko mnogo jezika. On vješto govori sanskrit, ali također može pričati životinjama i pticama. Krišna se obraća svima. Kad se Krišna i dječaci pastiri igraju u šumi, rečeno je da oponašaju zvukove životinja.

Ipak, budući da Krišna poznaje njihov jezik, vjerujem da On zapravo potajno razgovara sa svim životinjama u šumi. Krišna je najpažljiviji i zadovoljava srce svakog *bhakte*.

Nepogrješiv

Jedno od Krišninih imena je Acyuta, nepogrješivi. Śrīla Prabhupāda objašnjava ovo ime u četrnaestom poglavlju *Knjige o Krišni*, pod nazivom „Molitve gospodina Brahme“. Tu kaže da je Krišna znan kao

Acyuta, Nepogrješivi, jer nikada ne propusti da primijeti i najmanju službu koja Mu je ponuđena.

Utočište za sve

Krišna je prikazan kao pobjednik.

*jayati jana-nivāso devakī-janma-vādo
yadu-vara-pariṣat svair dorbhir asyann adharmam
sthira-cara-vṛjina-ghnaḥ su-smīta-śrī-mukhena
vraja-pura-vanitānām vardhayan kāma-devam
(Śrīmad Bhāgavatam 10.90.48)*

„Gospodin Śrī Krišna je taj koji je poznat kao *jana-nivāsa*, konačno utočište svih živih bića, te kao Devakī-nandana ili Yaśodā-nandana, sin Devakī i Yaśode. On predvodi Yadu dinastiju i Svojim moćnim rukama ubija sve što je nepovoljno, kao i svakog bezbožnog čovjeka. Svojim prisustvom uništava sve što je nepovoljno za sva živa bića, pokretna i nepokretna. Njegovo blaženo, nasmiješeno lice neprestano povećava požudne želje *gopīja* iz Vrindāvane. Neka je uvijek slavan i sretan!“

Krišna je utočište svih živih bića, pa je time svakako utočište i za nas. Ipak, nespokojno nastavljamo lutati – mir nikako da nađemo. Međutim, gdje ćemo naći utočište nego u Krišni, koji je *su-smīta*, Onaj koji se uvijek slatko smiješi i koji je toliko privlačan?

Poruke sa Njegovih lotosolikih stopala

Lotosolika stopala Gospodina su naše utočište. Postoje mnoge oznake na Njegovim lotosolikim stopalima koje imaju različita značenja.

Rečeno je da grom na Krišninim stopalima stoji za ljude koji razmišljaju: „Ne mogu se predati Krišni zbog moje *karme* koja je nepremostiva.“ No Krišna Svojim gromom razbija tu planinu *karme*. Krišna može pročistiti i najnečistije – za Njega tu ne postoje prepreke. Jedino uzimanjem utočišta u Njemu moći ćemo dostići cilj.

Sljedeća oznaka na Krišninim stopalima je štap sa kukom i šiljastim vrhom koji se koristi za kontrolisanje slonova. Taj štap je tu kako bi kontrolisao naš um. Um se uspoređuje sa slonom, moćnim i svojeglavim. Kako ga je kao takvog moguće kontrolisati? Odgovor je uzimanjem utočišta Krišninih lotosolikih stopala.

Možemo primijetiti: „To je sve u redu, ali ja se mučim samo da preživim. Teško mi je s materijalne strane, jer život danas uopće nije lak. Moram raditi koliko god je potrebno da zaradim dovoljno novca i platim račune – tako mi ne preostaje nimalo vremena za druge stvari.“ Nemaj bojazni, jer Krišna će se pobrinuti za sve. Na Njegovim lotosolikim stopalima je zrno ječma kao i riba. Oba ova simbola upućuju na to da nema materijalne nestašice za one koji uzmu Krišnino utočište.

Naš najbolji prijatelj

Jednom je Prabhupāda rekao izvjesnom *bhakti*: „Uzmi Krišnino utočište, jer On je tvoj najbolji prijatelj.“

Taj je *bhakta* uzvratio: „Śrīla Prabhupāda, pa ti si naš najbolji prijatelj!“

No Prabhupāda je insistirao: „Ne, nisam ja vaš najbolji prijatelj. Krišna je vaš najbolji prijatelj, jer ja vas mogu razočarati, ali Krišna nikad neće!“

Krišna je poznat kao *bhakta vatsala*, uvijek privržen Svom *bhakti*. Rečeno je da Krišna poprima onaj oblik koji *bhakta* priželjkuje. Iz tog razloga Bog ima toliko mnogo oblika, kako bi razmjenjivao ljubav sa *bhaktama* koji posjeduju različita raspoloženja.

Sasvim zadovoljan, ali nepotpun...

U *Śrīmad Bhāgavatamu* je spomenuto kako je Krišna *ātmārāma* – potpuno zadovoljan u Sebi; ništa Mu ne treba. Ipak, On donekle osjeća nepotpunost jer su se neka živa bića okrenula od Njega. Ta se bića nalaze u materijalnom svijetu, a Krišna ih želi vidjeti natrag kući. Stoga, Krišna uređuje da se to i desi, upuštajući se iznova i iznova u aktivan odnos s materijalnim svijetom, iako sam nema potrebu za tim. Jer Krišna je potpuno zaokupljen Svojim vječnim zabavama zadovoljstva koje su prepune neograničenog, uvijek rastućeg nektara. Ipak, Krišna je takav da želi sve. Čak

i kad ima gotovo sve... ne, On želi sve, potpuno! Želi svako živo biće! To je razlog zbog kojeg Krišna dolazi iznova i iznova u Svojim različitim inkarnacijama.

Vječni saputnik

Kad živo biće ode u materijalni svijet, Krišna ga ne ostavlja samoga. Kao *Paramātmā*, Nad-duša u srcu, Krišna osobno prati svako živo biće kroz njegovo beskrajno putovanje u materijalnom svijetu.

Krišna je toliko ljubazan i milostiv da pravi nebrojene planove kako bi doveo svako živo biće natrag u duhovni svijet. Prabhupāda je znao reći kako Krišna više želi da se vratimo kući, nazad Njemu, nego mi sami.

Uvijek potaknut ljubavlju

Put svjesnosti Krišne mi se sviđa jer je sve na osobnoj razini, jer Sveto ime posjeduje lotosolika stopala, i jer Bog ima srce! Možemo vidjeti prirodu Boga kad se očituje kao Nṛsimhadeva, koji je na neobičan način ukazao milost Hiraṇyakaśipu. Iako je bio vrlo ljut na njega pa ga rastrgao na dijelove, Nṛsimhadeva mu je također ponudio posebnu milost u obliku oslobođenja. To je Gospodinova priroda – On je uvijek i zauvijek potaknut ljubavlju.

Privučen službom

Gajendra je bio slon, životinja, a ipak je posjedovao znanje o Svevišnjem Gospodinu. To je bilo zaista neobično. Međutim, Gajendra je primio milost samo zato što se molio Gospodinu dok mu se noga nalazila u čeljustima krokodila. Dotaknut njegovom molitvom, Gospodin se pojavio pred Gajendrom koji je dohvatio lotosov cvijet iz vode i ponudio ga Gospodinu. Gospodin je tada postao zadovoljan Gajendrinom službom.

Kakve god sposobnosti imali ili nemali, koliko god bili dostojni ili nedostojni, Krišnu možemo privući jedino predanim služenjem!

Pažljiv prema svima

U duhovnom svijetu Krišna je okružen *bhaktama*. Drveće je takvo da ispunjava sve želje, kao i krave što proizvode okeane mlijeka! Dječaci pastiri trče za Krišnom, a *gopīje* se potajno susreću s Njim. Postoje bezbrojni *bhakte*, a Krišna se vješto kreće među svima njima, poklanjajući pažnju svakome. Svako dobiva osobnu pažnju. Naposljetku, jednom kad uspostavimo odnos s Krišnom, ne zanima nas niti jedan drugi odnos. Krišna je u središtu pažnje svih Svojih *bhakta*, a On se pak istovremeno sjeća svakog od njih ponaosob.

Središte privlačnosti

Krišna je toliko zanimljiva osoba da je svako očaran Njegovim djelatnostima. Čak i u ovom svijetu svakoga zanimaju djelatnosti slavnih osoba. „Hajdemo provjeriti šta ova poznata osoba radi?!“ Tako možemo vidjeti kako ta sklonost postoji u nama.

Krišna je daleko zanimljiviji od bilo koje poznate osobe. Zato se u duhovnom svijetu svako pita: „Šta li Krišna radi upravo sada? Šta li će napraviti sljedeće?“ Svako je zainteresiran za Krišnu, a pošto je Krišna neograničen, On istovremeno zabavlja sve! To je priroda Svevišnjeg Gospodina.

Stoga, ne bi se moglo reći da je u duhovnom svijetu Bog *također* prisutan. Prije bi se reklo da je On središte sve pažnje i privlačnosti. On je uvijek u centru zbivanja.

Sluga Svojih *bhakta*

Nije li Krišna napravio sve za Pāṇḍave? Nije li bio glasnik Yudhiṣṭhira Mahārāje? Svi se sjećamo Krišne kao *Pārtha-sārathija*, vozača Arjuninih bojnih kola, u suštini sluge Svog *bhakte*. To je *Bhagavad-gītā*: *bhakta* postaje sluga Gospodina i Gospodin postaje sluga Svog *bhakte*. To je jedinstveno obilježje *Bhagavad-gīte* koje nećemo naći nigdje drugo. Nećemo ga naći niti u jednom drugom religijskom spisu na svijetu – takvu vrstu

bliskosti gdje Svevišnji Gospodin postaje sluga Svog *bhakte*. Što *bhakta* više služi Krišnu, On više služi *bhaktu*.

Zarobljen ljubavlju

Ko može zarobiti Krišnu u tolikoj mjeri kao što može Śrīmatī Rādhārāṇī? Jayadeva Gosvāmī piše u *Gīta-govindi*:

„Gdje je Krišna?“

„Krišna je na obali Yamune.“

„Šta radi tamo?“

„Uči plesati, a Njegova gospodarica, Śrīmatī Rādhārāṇī, uči Ga pokrete. On pleše iza Nje i kako god se Ona kreće, On je slijedi otpozadi!“

Stoga je lijepo vidjeti kako je Krišna kontroliran, zarobljen ljubavlju. Jako je lijepa i ona zabava kad je Krišna nestao iz *rasa* plesa, krijući se u obliku Gospodina Nārāyaṇe, ali je bio prinuđen razotkriti se *gopījama* uslijed njihove ogromne ljubavi prema Njemu.

Vidi ljubav važnijom od dužnosti

Krišna nam pokazuje da je ljubav koja veže Njega i Njegovog *bhaktu*, u konačnici uzvišenija čak i od *dharma*, dužnosti. Ta je ljubav razlog zbog kojeg je na Kurukṣetri Krišna prekršio Svoj zavjet. Krišna je obećao da se neće boriti, ali kad se Bhīṣmadeva

spremao ubiti Arjunu, Krišna je iznenada zgrabio kotač bojnih kola kako bi ga odbranio!

Krišna je time pokazao da je ljubav koju osjeća za Svog *bhaktu* uzvišenija čak i od *dharme*. To je uzvišenije – odnos ljubavi koji postoji između *bhakte* i Krišne, i to je ta posebna tajna koju nas je Śrī Caitanya Mahāprabhu došao poučiti.

Jedan trenutak druženja

Kad Krišna, znan kao Mādhava, šeta po Vrindāvani s flautom zataknutom za pojas, drveće s granama punim voća i cvijeća pokušava dotaći Njegova stopala, a pčele pjevaju Njegove slave. U *Śrīmad Bhāgavatamu* je rečeno da su u prijašnjim životima te pčele sigurno bile uzvišeni *bhakte* i mudraci. Drveće razmišlja: „Tako smo nesretni! Zbog svojih grješnih djela rodili smo se kao drveće i zato ne možemo slijediti Krišnu dok se ide zabavljati u šumi.“ No *Śrīmad Bhāgavatam* ističe da se gospodin Brahmā, vrhovno živo biće u cijelom svemiru, moli da postane drvo u Vrindāvani. Stoga, koliko je samo uzvišeno ovo drveće? Šta li je ono bilo u svojim prijašnjim životima?

Kad Krišna hoda po šumi Vrindāvane, ovo Ga drveće može čuti i vidjeti. Sanātana Gosvāmī navodi iz *Mahābhārata*, *tasmāt paśyanti padapa*: kad ugleda Krišnu, drveće spontano počinje cvjetati, mada nije

godišnje doba za cvjetanje, ili mu se pak od zanosa grane počinju tresti.

Odnos prema kravama

Kad se Krišna probudi prvo što napravi je da pomuze krave. Iako su im vimena prepuna, krave neće dozvoliti da ih iko dotakne prije nego ih Krišna pomuze. Tek nakon što pomuze krave, Krišna se okupa. Tako vidimo koliko je samo Krišna vezan za krave.

Rečeno je da Krišna nosi flautu jer njome štiti Svoje krave. Kad začuju zvuk Krišnine flaute, uši im se uzdignu i skupe kao mali pehari te moraju prići bliže. Međutim, kad priđu bliže, zvuk im prodre još silovitije u uši. Konačno, krave stanu na stražnje noge i prekriju uši svojim prednjim nogama. No ni to im ništa ne pomaže jer Krišna zasvira još glasnije! U znak poniznosti krave tada uzmu malo trave u usta i mole Krišnu da prestane. No On ne prestaje svirati, pa ih osjećaji toliko nadvladaju da se naprosto zalede na mjestu, poput kipova! Na taj su način sva živa bića privučena Krišninom flautom.

Duhovni odnosi

Bog se ekspandira, obožava samog Sebe i obožava Svoje *bhakte*. To je priroda duhovnog svijeta – svako izražava ljubav kroz obožavanje i uvažavanje.

Duhovni odnosi nisu obični ni usputni. Duhovni su odnosi vrlo duboki jer se osobe u takvom odnosu duboko uzajamno cijene, što se iskazuje kroz obožavanje. Stoga je obožavanje dio ljubavi i ljubavnih razmjena.

U materijalnom svijetu obožavanje se često shvaća samo kao formalnost, obred, ali u duhovnom svijetu obožavanje je prirodni aspekt ispoljavanja ljubavi.

Krišna *prema*

Kad Krišna zakorači Svojim lotosolikim stopalima u rijeku Yamunu, biljke se u Yamuni privinu za Njegova stopala i ne dozvoljavaju Mu da ih izvuče. Yamunā prestaje teći i počinje ispoljavati malene vrtloge zanosa jer se Krišnina stopala nalaze u njenim vodama. Kako bi se i mogla pomaknuti, teći dalje? Njen se tok zaustavlja...

Na taj su način svi stanovnici Vrindāvane uronjeni u Krišna *premu*.

Njegovo prekrasno prebivalište

Krišna je neograničeno divan i stoga je Njegovo prebivalište također neograničeno divno. Palača Nande Mahārāje je ukrašena mnogim bojama, sa smaragdima utaknutim u stropove i zidove, te s velikim kapijama i tornjevima uljepšanim prekrasnim

zastavama.

Postoji osam ogromnih *gošala* gdje prebivaju kравe, koje su također prelijepo ukrašene. Palaču Nande Mahārāje opasuje jako visok zid na koji sprijeda pada vodeni tok koji silazi s planine, stvarajući efekt vodopada. Nanda Mahārāja posjeduje zaista nevjerovatan vrtni zid!

Svi stanovnici Vrindāvane imaju tekuću vodu. Postoji ogromno jezero na vrhu Nandīśvara brda odakle se kanalima voda dovodi do svih kuća. Iako u Indiji stalno vidamo ljude s vrčevima vode, to nije slučaj u Vrindāvani jer tamo svako ima tekuću vodu. Ako pak neko u Vrindāvani i nosi vrčeve, možemo biti sigurni da se radi o mlijeku, maslacu ili ponekad čak slatkijima – ništa manje od toga! Takvo obilje vlada tamo! Vidimo da svijet Svevišnjeg Gospodina odražava Njegovu divnu prirodu. Taj je svijet pun prirodnih bogatstava i u njemu nema ničeg negativnog. Riječi poput ‘vezivanje’ koriste se da ukažu isključivo na vezivanje krava; ne na vezivanje kradljivaca jer takvih niti nema! Svako je u potpunosti zadovoljan.

Vidimo da su stanovnici Krišninog svijeta svi redom prekrasne osobe koje žive na prekrasnom mjestu što isijava ozračjem transcendentalnog zanosa!

Pun iznenađenja

Materijalni svijet se temelji na strahu. Najviše bi voljeli da je sve u životu sivo ili bezbojno. Radije bi da nam se nikada ništa ne desi nego da se moramo suočiti s nekom čudnom ili neočekivanom situacijom. Stoga smo sretni kad je sve dosadno i sigurno.

Duhovni je svijet naprosto pun iznenađenja... i to neprestano! Nikada ne znamo šta očekivati jer se bilo šta može desiti u bilo kojem trenutku, s jednim jednim ciljem: da donese veću i dublju vezanost za Krišnu.

Oslobođen tjeskobe

Vaikuṅṭha ili duhovni svijet je prebivalište oslobođeno tjeskobe. Tjeskoba nastaje onog trenutka kad se okrenemo od Krišne.

Jedan je pisac sastavio popis uzroka tjeskobe koji je uključivao „poreznika, vladu, štakore, paukove...“ Duga lista, zar ne? Na dnu je liste stajalo: „Sve!“ To je bio pošten popis jer bilo šta može prouzrokovati tjeskobu. Osjećamo tjeskobu jer smo odvojeni od Krišne. No onaj ko je s Krišnom potpuno je oslobođen tjeskobe.

Suštinsko pitanje

Kako je moguće da svedobra, svemilostiva i ljubazna Svevišnja Božanska Osoba, koja je puna ljubavi, koja je dobronamjernik i prijatelj svakog živog bića, koja brine o svakoj najmanjoj biljčici, o svakoj maloj *živi* – kako je moguće da je taj Svevišnji Gospodin dopustio da postoje svi raznovrsni oblici patnje u ovome svijetu? Jako je teško dati odgovor na to pitanje.

Međutim, ako želimo voljeti Krišnu, onda je to suštinsko pitanje. Ako negdje duboko u srcu imamo i tračak sumnje da je Bog na bilo koji način odgovoran za patnju u svijetu, kako ćemo onda ikada razviti ljubav prema Njemu?

Poteškoće i patnje postoje samo iz jednog razloga. Krišna je uistinu bezgraničan i pun ljubavi. No to nije vrsta ljubavi koja je na impersonalnoj razini, koja je topla poput sunca i blagosilja svakoga – ne radi se o tome! Ovdje se radi o ljubavi na personalnoj razini i u tom raspoloženju Krišna ne može više čekati. Koliko će dugo još potrajati? Gospodin ne može čekati zauvijek dok mi ostajemo ovdje u materijalnom svijetu, život za životom, vječno pali – i dalje nikako da Mu se okrenemo! S obzirom da nam treba predugo vremena, Krišna je ugradio mehanizam patnje u materijalni svijet, ne bi li nas prizvao zdravoj pameti i privolio da Mu se vratimo.

Šira slika

Ako se osvrnemo na sva razaranja u svijetu, na svu bol i patnju, možemo pomisliti: „To je zaista previše! Zaista!“

Jedini način da se uzdignemo iznad toga je da sagledamo širu stvarnost, da uvidimo kako postoji vječnost i da privremeni usponi i padovi i nisu toliko bitni. Trebali bismo transcendirati privremenu stvarnost.

Iznova i iznova trebamo se podsjećati da smo samo zbog utjelovljenosti skloni upetljavanju u privremenu stvarnost. Ne možemo vidjeti čitavu sliku. Poput figurice na šahovskoj ploči, vidimo samo svoj mali kvadrat a ne i čitavu ploču.

No uvijek se trebamo sjećati da je sve u životu dio većeg plana. Krišna pročišćava živa bića i vraća ih nazad Sebi. Živo biće prolazi kroz krug rođenja i smrti i liječi se od svoje uvjetovanosti kako bi se vratilo nazad Krišni u vječni duhovni svijet. Jednom kad se opet nađe tamo, živo biće osjeća kao da je bilo odsutno samo na tren. Svo to silno vrijeme u materijalnom svijetu... jeste samo trenutak u vječnosti! Tako trebamo iznova i iznova vježbati da vidimo širu sliku!

U srcu

Neki teolozi će reći: „U početku se Bog bavio Svojom kreacijom, međutim kasnije su stvari izmakle

kontroli. Inače, ako je Bog svedobar – kako može postojati zlo u svijetu?“

Javlja se teološka dilema u smislu da, ako se Boga smatra za sveznajuće, svemoćno i svedobro biće, kako onda može postojati zlo?

Ako je Bog svedobar, kako to da postoji zlo? Možda se zlo odvija iza Njegovih leđa, bez Njegovog znanja, ali kako se tada Boga može smatrati sveznajućim?

S druge strane, ako je zlo van Božje kontrole, kako onda On može biti svemoguć?

Śrīmad Bhāgavatam razjašnjava da je zlo sjenka Svevišnjeg Gospodina i Njegova energija koja nije neovisna o Njemu, već je pod Njegovom kontrolom. Njena uloga je da ispunjava Krišninu svrhu vraćanja živih bića natrag na njihove prvobitne položaje *bhakta*.

Povoljno odredište

Duhovni život nas vodi ravno ka neustrašivosti, prepuštanju ishoda Krišni. Vodi ka vjerovanju da će nas Krišna zaštititi i pobrinuti se za nas. Krišna nas neće zaboraviti. On će nam zasigurno podariti povoljno odredište, stoga, u čemu je problem? Sve je u redu. Krišna će odlučiti kad i gdje i kako.

Pod Njegovom osobnom zaštitom

Krišna osobno preuzima brigu o životu Svog *bhakte*. Prema Śrīla Madhvācāryi, kad *bhakta* kaže: „Krišna, Tvoj sam!“, Krišna u potpunosti prihvata tog *bhaktu* pod Svoje osobno okrilje, te osobno brine za njega.

Krišna je također prisutan u srcu i tada je poznat kao *caitya-guru*, ili *guru* koji prebiva u srcu. U *Bhagavad-gīti kakva jest*, u komentaru na strofu *teṣām evānu-kampārtham* (10.11), Śrīla Prabhupāda kaže da duhovni učitelj daje upute učeniku kako da se oslobodi uticaja materijalne energije, napreduje i naposljetku se vrati kući, nazad Bogu. No ukoliko učenik pravilno ne iskoristi ove upute, Krišna će se pobrinuti za to – na način da će nam ili dati transcendentalno znanje iznutra ili će nam pak povući tepih ispod nogu tako da nam se život naprosto sruši! Šta učiniti tada? U takvoj situaciji Krišna je jedino utočište koje nam preostaje.

Savršeni Krišna

Čisti *bhakta* vidi sve oko sebe savršenim. „Krišna mi je ljubazno poslao sve ove poteškoće da se pročistim. Krišna ima veći plan. Ah da, imao sam svoj plan, ali šta su zapravo moji planovi? Oni su beznačajni. Krišna je neizmjerljivo inteligentan i ima neograničenu viziju. Kako onda mogu sumnjati u Njega? Stoga, to što je moj budalasti plan upravo propao, zapravo je

vrlo dobro! Neka Krišnin plan prevlada. Naravno da je bolji.“

Čisti *bhakta*, koji je istinski ponizan, ne bori se protiv sudbine, čak ni u sebi.

Gospodinovo srce

Śrīla Prabhupāda je spominjao kako mu je njegov otac znao reći da Bog ima desetero ruku. Ako Bog sa Svojih desetero ruku želi nešto uzeti od nas, šta mi tu možemo učiniti sa svoje dvije? Kad On posegne Svojim rukama u naše džepove, tu ništa ne možemo učiniti!

No ako nam Gospodin želi nešto dati sa Svojih desetero ruku, kako ćemo to onda primiti sa svoje dvije malene ruke? Krišna ne želi uzimati od nas; Krišna nam želi davati. Međutim, mi na to kažemo: „Neee, ne treba, sve je u redu, sretan sam sa ovim što već imam...“

Zato Krišna pravi planove kako bi nas izbavio i vratio u naš izvorni, slavni položaj u duhovnom svijetu. On je zapravo veoma ljubazan i Njegova želja da Mu se vratimo je puno veća od naše. Krišna je Bog *prepun* milosti.

No šta je sa Gospodinovom strogom stranom? Ah, to je nešto tek sporedno. Krišna je uvijek *prepun* milosti. Kao Nad-duša, On pati sa svakim živim bi-

ćem. Naša ga patnja povrjeđuje više nego nas same, a ipak, On zna da je neizbježna. To je Krišna i ako Ga shvatimo kao takvog, shvatit ćemo srce Svevišnjeg Gospodina.

*Poverivanje s
Krišnom*

Nesebična želja

Svaki *bhakta* prirodno želi vidjeti Krišnu, i ta želja nije koristoljubiva. No možemo primijetiti: „Hm, najviši nivo čiste predanosti znači osloboditi se svih sebičnih želja. Prema tome, nije li sebično od mene ako se želim vratiti kući, nazad Bogu, i biti s Njim? Nije li da time samo pokušavam zadovoljiti vlastite želje, umjesto da se ravnam po višem načelu zadovoljavanja Krišnine želje?“

Da, ali ipak svaki *bhakta* u srcu želi biti s Krišnom i Krišna također želi da se svako živo biće vrati k Njemu, u duhovni svijet.

To nije fizičko putovanje

Kad jedan dio duhovnog neba prekrije oblak iluzorne energije, tada Krišna nije vidljiv:

*nāham prakāśaḥ sarvasya
yoga-māyā-samāvṛtaḥ
mūḍho 'yam nābhijānāti
loko mām ajam avyayam
(Bhagavad-gītā kakva jest 7.25)*

Krišna tada biva prekriven Svojom *yoga-māyā* energijom.

*āvṛtaṁ jñānam etena
 jñānino nitya-vairiṇā
 kāma-rūpeṇa kaunteya
 duṣpūreṇānalena ca
 (Bhagavad-gītā kakva jest 3.39)*

Čim požuda počne plamtiti u srcu, Krišna biva prekriven. Na taj način živo biće prebiva u prekrivenom dijelu duhovnog svijeta, te pod uticajem iluzorne energije misli da se nalazi u materijalnom svijetu. Međutim, Śrīla Prabhupāda je istaknuo kako se zapravo već sada nalazimo u duhovnom svijetu, no od njega nas odvaja samo naša vlastita iluzija.

Možemo misliti da nakon što smo uložili puno rada i truda u služenje Krišne s predanošću, nakon što smo odmantrali brojne krugove i bili zaista dobar *bhakta*, da možda tada postoji mogućnost da se vratimo kući, nazad Bogu... nakon zaista dugog putovanja. Međutim, ne – to se može dogoditi u jednom jedinom trenutku!

Ovdje se ne radi o fizičkom putovanju, već o putovanju na kojem postajemo potpuno svjesni jedne druge dimenzije – i tada smo već stigli tamo!

Praktičan proces

Kako se vezati za Krišnu? To se može činiti jako teškim, ali uopće nije. U *Bhagavad-gīti* je rečeno da svi materijalni i duhovni svjetovi izvire iz Krišne. U biti, kad zaista shvatimo Krišnine slave, automatski ćemo početi uvidati kako je Krišna predivan i naša će ljubav za Njega rasti.

Što smo više svjesni Krišne, to smo jednostavniji. Krišna je naš jedini pravi izvor sreće. No ako ste već oženjeni i imate dvanaestero djece, psa, mačku i kanarinca, možda ćete se zapitati je li ovo zaista praktično?

Da, praktično je. Možete naučiti kanarinca da pjeva Hare Krišna! Što je Krišna prisutniji u vašoj kući, bit će prisutno i više sreće, a tamo gdje je Krišna manje prisutan bit će više glavobolje, nevolja i tjeskobe! Tako da je zapravo veoma jednostavno biti svjestan Krišne. No mi smo ti koji nisu jednostavni.

Ponudimo svoju nadarenost

Živo biće je djelić Svevišnjeg Gospodina. Prirodno je ujedinjeno s Gospodinom i to je njegov izvorni položaj. Gospodin i živo biće zauvijek pripadaju jedno drugome.

Svoju osobnost možemo razviti u službi za Krišnu. Možemo iskoristiti svoje sposobnosti, nadarenost i prirodu kako bismo unaprijedili svoju službu. Budi-

mo ono što jesmo. Ako volimo umjetnost, bavimo se njome za Krišnu; ako želimo glumiti, možemo glumiti za Krišnu. Sve je moguće!

Transcendentalno znanje

Objašnjeno je da razvijanjem vezanosti za Krišnu sve postaje moguće za spoznati. „Samo počuj od Mene ili o Meni“, kaže Krišna. *Tat śrṇu*. To je način na koji možemo spoznati uzrok svih stvari kao i ovaj pojavni svijet. Znanje o pojavnom svijetu znači imati znanje o odnosu koji pojavni svijet ima sa Svevišnjim.

U *Bhagavad-gīti* vidimo da je Arjuna postao zbunjena i vezan da kontrolira sudbinu. Želio je da se sudbina odvija po njegovim zamislima, ali to je pogrešno razumijevanje života. *Bhagavad-gītā* nas uči da trebamo biti spremni prihvatiti Krišnin plan i šta god Krišna namjerava učiniti s našim životom.

Transcendentalno znanje nas može izdići daleko iznad vlastitih očekivanja i svega onoga što smo mislili da možemo biti. Ono mijenja predodžbe koje smo imali o sebi i svom identitetu. Tada se rađa poniznost – kad samome sebi možemo priznati da je predodžba koju smo imali o sebi zapravo bila pogrešna i da ne znamo ko smo. „Čitavo ovo vrijeme bio sam u krivu! Čitavo ovo vrijeme bio sam toliko siguran u svoj identitet i shodno tome u sve stvari koje su mu pripadale,

koje sam želio, koje sam trebao, koje sam morao imati i bez kojih nisam mogao živjeti. Sada živim bez svega toga, a nikad nisam mislio da ću to moći!“ To je tajna i suština *Bhagavad-gīte*.

Spoj Svetog imena i znanja iz *Bhagavad-gīte* nam pomaže otkriti strane nas samih za koje nikad nismo znali da ih posjedujemo, za koje nikad nismo ni pomislili da ih možemo imati. Tada postajemo nešto o čemu nikad nismo ni mogli sanjati i dostižemo razine zadovoljstva za koje nikad nismo mislili da su moguće. Dhruva Mahārāja je želio kraljevstvo veće od očevoga i djedovoga; naposljetku je dobio duhovnu planetu i osobnu milost Gospodina. Dhruva je priželjkivao slomljene komadiće stakla, ali je na kraju primio dijamante.

U materijalnom svijetu snovi su uvijek veći od stvarnosti, dok u duhovnom svijetu stvarnost nadmašuje sve ono o čemu smo ikada mogli sanjati.

Vrhovni učitelj

Gospodin Krišna djeluje kao vrhovni učitelj dajući nam transcendentalno znanje na različite načine, iznova i iznova. Kao Govinda izgovorio je *Bhagavad-gītu* Arjuni i pokazao nam kako se izbaviti iz materijalne zapletenosti.

Iz razdoblja kad je Krišna živio u Dvāraki može-

mo vidjeti kako je obavljao Svoje dnevne aktivnosti. Ustajao bi rano ujutro, na prvi zvuk pijetla, a zatim davao krave u milostinju *brahmanama*. Onda bi obavljao jutarnju meditaciju – Krišna meditira na samog Sebe, jer On je Svevišnji Gospodin. To ne znači da bismo i mi trebali meditirati sami na sebe. Mi također trebamo meditirati na Gospodina.

Tako nam Krišna pokazuje vlastitim primjerom kako bi trebale izgledati naše dnevne aktivnosti. Njegove upute zajedno s Njegovom milošću su ono što nam je potrebno za uspjeh. Stoga se i mi molimo Krišnininim lotosolikim stopalima, nadajući se da ćemo dobiti nešto milosti. Prašina s Krišninih lotosolikih stopala se najprije može naći na Njegovim stopalima, a onda također u otiscima Njegovih stopa. Stoga slijeđenjem Krišninih uputa automatski dobivamo prašinu s Njegovih stopala.

Molitva *bhakte*

Milost dobivamo od Krišne i Krišninih *bhakta*. Krišna nam šalje *bhakte*, a *bhakte* nam daju Krišnu. Tako sve počinje s *bhaktama*!

U četvrtom pjevanju *Śrīmad Bhāgavatama* nalazi se komentar u kojem Śrīla Prabhupāda navodi da u ovom dobu Kali niko sam od sebe nema ni najmanju želju baviti se duhovnim životom. No uslijed posre-

dovanja Nad-duše i zbog želje *bhakte*, u srcima nekih živih bića dolazi do buđenja.

Naravno, svi znamo onog jednog *bhaktu* koji je došao sam i molio se Krišni. Krišna je onda počeo posredovati i uređivati da se stvari dese! Zatim su došli *bhakte*, Njegovi predstavnici. To su *bhakte* koji mijenjaju naš život. Oni nam također često puta ostavljaju knjige ili komentare na drevne spise koji su vremenom bili zagubljeni, a onda ponovo razotkriveni stotinama godina kasnije.

Također postoje slučajevi kad se *bhakta* trudi da lijepo obožava Božanstvo, ali onda nastupi razdoblje društvenih nemira. Tada se preduzimaju hitne, vanredne mjere da se Božanstvo sakrije. Naprimjer, za vrijeme muslimanskih napada, mnoga su Božanstva bila skrivena u bunarima, jezercima ili pod zemljom da bi nekad kasnije opet bila pronađena od strane lokalnih seljana i tako postala iznenadno očitovanje posebne milosti. Na ovim i sličnim primjerima uviđamo kako milost dolazi na mnogo načina. Duhovni život počinje molitvom *bhakte*.

Milost Śrīla Prabhupāde

Ako zakažemo u svojoj posvećenosti Krišni, ipak i dalje možemo uzeti utočište čistog *bhakte*. Molitva čistog *bhakte* je s nama i ona će zasigurno privući

Krišninu milost. Stoga se sjećamo Śrīla Prabhupāde. Bez Śrīla Prabhupāde, kako možemo stati pred Krišnu? Kako možemo veličati Krišnine slave? Kako možemo očekivati Krišninu milost?

Prabhupāda je predao Krišni sve što je imao i na taj Ga način kupio. Zatim je neumorno radio, uprkos svim preprekama, kako bi nam donio Krišnina čista učenja i čiste opise Njegovog života i zabava. Prabhupāda nam je dao hramove u kojima možemo služiti Krišnu, i naposljetku se molio Krišni: „Molim Te, prihvati ih. Molim Te, podari im Svoju milost.“

Šta je onda Krišna mogao učiniti? On nema izbora nego dati Svoje utočište palim, uvjetovanim dušama Kali-yuge.

Iskrenost

Kad dođemo u hram i obratimo se Krišni: „Moj dragi Gospodine, biću Tvoj *bhakta*“, nastojimo biti iskreni. No kako vrijeme prolazi shvatamo da naša iskrenost i nije tako duboka.

*janmaīśvarya-śruta-śrībhir
edhamāna-madaḥ pumān
naivārhaty abhidhātum vai
tvām akiñcana-gocaram
(Śrīmad Bhāgavatam 1.8.26)*

Kuntī Devī se bavi ovim pitanjem. Ona izjavljuje da sve dok smo vezani za svoje životne okolnosti, kao što su rodno mjesto, položaj stečen rođenjem ili ponos na porijeklo; sve dok smo vezani za raznorazne posjede kao što su materijalno bogatstvo i znanje; sve dok imamo želju da zadivimo druge onim što znamo i kako izgledamo, do tada nije moguće iskreno prići Krišni, nije moguće potpuno Mu se predati svim svojim bićem kao Njegov sluga i pristati djelovati onako kako On to želi.

Stoga shvatamo da se radi o neprekidnom procesu razvijanja vlastite iskrenosti te postepeno spoznajemo: „Ovo mi nikada neće poći za rukom. Jednostavno ne uspijevam pokoriti svoju nižu prirodu koja je toliko duboko ukorijenjena.“

U tom se trenutku počinjemo moliti za milost. Okrećemo se *bhaktama* za milost, okrećemo se Božanstvima za milost, okrećemo se Svetom imenu za milost i na taj način počinjemo tragati za milošću.

Tragajući prelazimo na drugi nivo iskrenosti te tako naš duhovni život postaje zapravo potraga za iskrenošću. Nadamo se da još u ovom životu možemo produbiti svoje iskreno predavanje Krišni.

Snagom želje

Naša je želja ta koja omogućuje da transcendiramo ograničenja materijalnog svijeta. Kad *bhakta* ima

snažnu želju, onda to postaje moguće. Rečeno je da milošću Mahāprabhua hrom čovjek može preći planine, slijepac vidjeti zvijezde na nebu, a nijema osoba recitirati rječitu poeziju. Sve počinje sa željom.

Kad želimo služiti, Gospodin će uzvratiti na našu želju te uz Njegovu pomoć možemo biti uspješni u naizgled nemogućim situacijama. Na taj način *bhakta* čini nevjerovatne stvari snagom svoje želje da služi Krišnu.

Śrīmad Bhāgavatam 10.1.5 navodi:

*pitāmahā me samare 'marañjayair
devavratādyātirathais timiṅgilaiḥ
duratyayam kaurava-sainya-sāgaram
kṛtvātaran vatsa-padam sma yat-plavāḥ*

„Uzimajući utočište čamca Krišninih lotosolikih stopala, Arjuna i ostali Pāṇḍave su prešli okean bojnog polja Kurukṣetre na kojem su ih zapovjednici poput Bhīṣmadeve mogli lako progutati kao velika riba *timiṅgila*.“

Čvrsta vjera

U zabavi koja opisuje Pūtanu najvažnije je spomenuti da je ona bila oslobođena uprkos svom demonskom mentalitetu. Na temelju toga zaista možemo razviti snažnu vjeru, jer prečesto razmišljamo: „Da li će

Krišna uopće prihvatiti moju ponudu? Hoće li shvatiti moju službu ozbiljno, budući da sam prepun mana?“

Krišna daje odgovor na to. On je taj koji je prihvatio Pūtaninu službu – On će svakako prihvatiti i našu, i zasigurno će nam podariti milost. Stoga možemo nastaviti prilaziti Krišni s velikom vjerom s kojom spoznajemo da nas lažni ja neće spriječiti da napredujemo, jer napredak se ostvaruje Krišninom milošću. A zasigurno ćemo je dobiti, kad ju je dobila čak Pūtanā!

Na taj način Krišnine zabave nose duboke poruke koje su namijenjene osnaživanju naše vjere i produbljivanju naše predaje. Da, idimo naprijed! Ostavimo sve! Ostavimo svu svoju staru vjeru u materijalne stvari. Da, možda smo privučeni materijalnim stvarima, ali ako imamo *vjeru* u materijalne stvari onda smo u nevolji. Naprimjer, novac, novac, novac... Ako zaista vjerujemo da u novcu leži naša sigurnost, onda smo u iluziji. Jedina garancija naše sigurnosti su naše duhovne zasluge stečene služenjem Krišne s predanošću.

Predaja

Predati se Krišni znači slijediti Njegove upute, a ne samo misliti na Njega i sjećati se: Krišna... Krišna... Krišna! Vidjeti Krišnu ne znači vidjeti nekoga s flautom i paunovim perom i pomisliti – Krišna! Ne,

vidjeti Krišnu znači vidjeti Ga u cijelosti – Krišnu u *Bhagavad-gīti*, Krišnu s uputama, Krišnu koji nam kaže šta činiti, a šta ne. To je „problem“ s Krišnom – ne samo da je očaravajuće sladak i svira na flauti, već nam također govori šta treba činiti! To je razlog zbog kojeg bi ljudi ponekad radije imali nekog ravnodušnog Boga koji ne daje nikakve upute. Međutim, Krišna nam kaže: „Učini ovo, ali nemoj učiniti ono. Ovo mi možeš ponuditi, ali ono ne!“

Uvijek se sjećati Krišne

Krišna je mislio: „Želim dovesti sva živa bića natrag u duhovni svijet gdje će moći biti vječno sretna, ali ne želim da predugo čekaju; zato ću prenijeti duhovni svijet ovdje u materijalni svijet.“ Narottama dasa Ṭhākura je pjevao: *golokera prema-dhana, hari-nāma-saṅkīrtana*.

Svo blago duhovnog svijeta već je prisutno u obliku *saṅkīrtana* pokreta. Na taj način upravo ovdje i upravo sada možemo biti slobodni od materijalnog svijeta. Upravo sada možemo biti u duhovnom svijetu, barem u sebi. Izvanjski možda još nismo tamo, ali u sebi možemo biti u duhovnom svijetu, jednostavno tako što ćemo se uvijek sjećati Krišne. To je svrha svih duhovnih praksi – uvijek se sjećati Krišne i nikada Ga ne zaboraviti.

Njegovo sveto ime

Krišna je veoma ljubazan i milostiv i zato se razotkriva u Svom svetom imenu. Iako ne možemo vidjeti Krišnu licem u lice – osim u Njegovom obliku Božanstva – kad god pjevamo sveta imena, gdje god da smo, na bilo kojem mjestu, u bilo kojem stanju života, Krišna se očituje! *Nāmno hi yāvati śaktiḥ pāpa-nirharāṇe hareḥ tāvāt kartuṁ na śaknoti pātakaṁ pātakī naraḥ.*

U *Bṛhad-viṣṇu Purāṇi* je rečeno da ako samo jednom izgovorimo sveto ime Gospodina bit ćemo pročišćeni od više grešnih posljedica nego što ih možemo počiniti za cijeloga života! Zamislite to!

Pjevanje Krišninih svetih imena je predano služenje Njemu. Pjevanje ne samo da nam ulazi u uši, već nam također ulazi u srce te čisti prašinu s ogledala srca. *Ceto-darpaṇa-mārjanam*. Uništava svaki uticaj materijalne energije na nas. Umiruje naše goruće srce, *divā-niśi hiyā jvale*, i nudi nam zadovoljstvo ublažavajući tegobe materijalnog života.

Pjevanje Hare Krišna *mahā-mantre* je jednostavna stvar koju može napraviti bilo ko bilo gdje. Ne moramo biti bogati, niti živjeti u hramu. Nije rezervisano samo za velike javne festivale. Može se činiti i kod kuće. U svom domu možemo se na jednostavan način uključiti u pjevanje Krišninih imena i sve odmah postaje povoljno.

Krišna na djelu!

Sveto ime također komunicira s nama. Ono je Krišna na djelu. Može se razotkriti onako kako On to želi. Na taj način pjevanje Svetog imena uvijek je velika pustolovina – nikada ne znamo kamo će nas odvesti. Śrīla Rūpa Gosvāmī kaže, *tundavini tundavala labhyate*. Kad mantramo, to je kao da Krišna pleše na našem jeziku. Ne samo da nam Krišna pleše na jeziku, već također pleše u dvorištu našeg srca. Krišna pleše u našem životu!

Pažljivo mantranje

Postoje mnoge tehnike koje nam mogu pomoći kontrolisati um i usredotočiti ga na Sveto ime. No tek onda kad se s emocijama uključimo u pjevanje Krišninih imena tada prirodno postajemo i pažljivi. Uključiti svoje emocije znači meditirati na Krišnu sa stavom poštovanja i cijenjenja. Moramo doći do toga da iskreno cijenimo kako je Krišna zapravo predivan – toliko predivan da zaslužuje biti u središtu našeg života!

Čak i prije nego što počnemo pjevati Sveto ime čisto, čak i u slučajevima kad slučajno ili uzgredno pjevamo Krišnino ime, već se tada *karma* uništava. No Sveto ime čini i više od toga. Pjevanje nas također oslobađa od kruga rađanja i umiranja.

Ipak, čak je i to usputna dobrobit. Najvažnija dobrobit je primiti ljubav prema Bogu i tada dostižemo stanje sreće koje je iznad bilo čega što možemo zamisliti u ovom svijetu. Stoga je Sveto ime jako zadivljujuće. Moramo Ga pjevati iznova i iznova i sve će nam biti razotkriveno.

Meditacija duše

Kako možemo opisati značenje *kīrtana* ili skupnog pjevanja Svetog imena? To se može razumjeti jedino kroz vlastito iskustvo!

Tu se ne radi samo o muzici; zvuk *kīrtana* nije samo obična muzika. On je duhovan. On je pun značaja, pun radosti. On je oslobađajući. Mišljenje, osjećanje i htijenje su funkcije duše koje je posudio um i sada se te izvorne funkcije duše bude u *kīrtanu*. Tu nalazimo ukus koji možda ne možemo sasvim pojmiti, ali se zapravo radi o radosti, dubini i meditaciji duše koja ponovo izbija u prvi plan. Jednom kad dobijemo taj ukus, Sveto ime možemo pjevati satima.

Posebno vrijeme

Ovo je veoma posebno vrijeme. Śrī Caitanya Mahāprabhu nam je procesom pjevanja Hare Krišna dao ne samo velik dar, već je i osobno ostao prisutan. Nevidljivo nam pomaže cijelo vrijeme. To je veoma

važno jer bez Njega smo slabi, jako slabi. No, Śrī Caitanya Mahāprabhu je prisutan i aktivno nam pomaže – stoga se u ovom dobu svako može uzdignuti na razinu čistog *bhakte* i pronaći potpunu sreću u sebi!

Neprestano veličanje

Smrt ne predstavlja problem za *bhaktu* koji uvijek slavi Krišnu. Prabhupāda je izjavio: „U trenutku smrti *bhakta* zatvori oči, a kad ih ponovo otvori naći će se s Krišnom u Njegovim transcendentanim zabavama.“

Tako nas stalno veličanje Krišne postepeno prebacuje u duhovnu sferu. To je svrha života i to je način na koji trebamo koristiti svoje vrijeme. To je svrha svega – da se jednostavno iskoristi za slavljenje Krišne.

Uvijek s Krišnom

Privlačnost prema Krišni se razvija onda kad Ga počnemo služiti. Služiti znači davati – davati sebe, ne zbog svoje osobne dobiti, već za Krišnin interes i interes Njegovih *bhakta*. Čim počnemo djelovati za Krišnin interes i interes Njegovih *bhakta*, sam po sebi se javlja viši ukus na putu svjesnosti Krišne.

Oni koji se nesebično posvete predanom služenju i ostave postrani sve druge nakane i planove, prirodno su privučeni Krišnom. Tada se dešava nešto nevjerovatno – Krišna postaje privučen takvim *bhaktom*!

Rečeno je da je čisto predano služenje *śrī kṛṣṇa ākarṣiṇī* – može privući Krišnu! Ne samo da mi postajemo privučeni Krišnom, već Krišna postaje privučen službom Svog *bhakte*. Tada više niti najmanje ne osjećamo da je Krišna veoma daleko od nas. Nema govora o osjećaju da postojimo odvojeno od Krišne. Tada smo uvijek s Krišnom i živimo u svojoj službi za Njega. Istinsko duhovno savršenstvo je biti vezan ljubavlju za Krišnu. Za razliku od osobe koja se želi stopiti s vječnom, duhovnom energijom *brāhmaṇa*, gdje smo slobodni od razornog učinka vremena, onaj koji služi Krišnu ne samo da dostiže vječnu, bezvremenu razinu, već također kuša blaženi nektar Njegovog društva.

Predano služenje pročišćava

Krišna je tako jednostavan, tako pošten i čist u potpunosti. On se ne pretvara, nije dvoličan! Kad bismo samo mogli doći pred Njega otvorenog i jednostavnog srca, bez skrivenih namjera za vlastito čulno uživanje! Međutim, mučimo se s materijalnim željama koje tvrdoglavo ostaju s nama, i tek ponekad sunčana zraka nadahnuća sine kroz inače uglavnom oblačno nebo. Na sreću, Prabhupāda nam je dao praktično predano služenje – lonce što ih treba oprati, Božanstva za koja se treba pobrinuti, pa na taj način postepeno postajemo pročišćeni.

Bezuvjetna milost

Trebali bismo služiti iz ljubavi, no da li je voljeti Krišnu u našem dometu? Ili je pak Krišna taj koji nam podaruje ljubav prema samom Sebi?

Uvijek je Krišna taj koji nam podaruje ljubav. Ta je ljubav Krišnin dar i ovisi o Njegovoj milosti. Njegova je milost bezuvjetna pa je može dati kome god poželi. Svako može učiniti nešto kako bi privukao Krišninu milost. Krišna ima veliko srce pa zato zna duboko cijeniti druge.

Draupadī je prolazila kroz strašno iskustvo kad je Duḥśāsana pokušao svući njen *sarī*. Tada se predala Krišni i zavikala: „He Govinda!“ Kasnije je Krišna izjavio: „Svaki put kad se sjetim kako mi se Draupadī predala, u Svom je srcu cijenim sve više i više.“ Na taj način vidimo kako Krišna duboko cijeni službu Svog *bhakte* i zbog nje se osjeća potaknuto.

Sticanje Krišninih odlika

sarva mahā-guṇa-gaṇa vaiṣṇava-śārīre

kṛṣṇa-bhakte kṛṣṇera guṇa sakali sañcāre

(*Śrī Caitanya-caritāmṛta, Madhya-līlā 22.75*)

Ovaj stih govori da su u tijelu *vaiṣṇave* prisutne sve dobre odlike. Krišnine dobre odlike se očituju u *bhakti*. Kad služimo neku osobu razvijamo njene odlike. To

ima smisla, jer što god je važno toj osobi postaje važno i nama. Stoga, kod služenja Krišne što god je važno Njemu postaje važno i nama. Na taj način Krišinom milošću razvijamo Njegove dobre odlike.

Blizak odnos

Obožavajući Krišnu ne samo da dostižemo oslobođenje od rađanja i umiranja, već također dostižemo ljubav prema Bogu. U odnosu s Krišnom ta je ljubav oslobođena sveg strahopoštovanja.

Krišna je veoma pristupačan pa se tako ljubav može razviti na nesputan način. U odnosu sa Krišnom kušamo najprisniji odnos koji možemo imati.

Naš prirodni položaj

Jedino u svom prirodnom položaju moći ćemo naći vječno utočište, a priroda živog bića je da služi Krišnu. Svako mora služiti, međutim ne postoji uzvišeniji predmet služenja od Krišne.

Kako počinjemo upoznavati Krišnu, također počinjemo upoznavati sebe. Svako razvija svoj identitet u odnosu. Možemo započeti odnos s nečim ili nekim, možemo se zaljubiti – s iskrom u očima, ali... koliko dugo? Vječno? Zapitajmo se koliko će ta vječnost trajati! U ovome se svijetu zaokupljamo odnosom s materijalnom energijom u obliku posjeda, bogatstva i

statusa. Imamo odnos sa svojom kućom, svojom porodicom, svojim posjedima, svojim poslom, svojom nacijom, sa svijetom; no zaboravili smo da imamo odnos s Krišnom. Pjevanjem Hare Krišna *mahā-mantre* ponovo se budi naša izvorna ljubav prema Krišni. Probudit ćemo se kao iz dubokog sna i shvatiti da je zapravo Svevišnji Gospodin ono jedino što istinski vrijedi.

Odnosi su promjenjiva kategorija, ali jedan je odnos uvijek tu – naš odnos s Krišnom. Trenutno je možda u pozadini, ali na putu svjesnosti Krišne počinjemo se sjećati tog odnosa i tada postajemo ispunjeni i zadovoljni. Osjećamo se kao da smo napokon stigli kući!

Bog kao osoba

Na putu svjesnosti Krišne uvidamo kako odnos s Krišnom nije jednosmjernan. Ne vidimo Ga kao sveprožimajućeg Gospodina koji samo blagosilja i voli jednako sva živa bića; tačnije, obožavamo Boga koji je osoba i koji ima veoma osobne odnose sa Svojim *bhaktama*.

Za one koji Mu nisu predani On je ta sveprožimajuća Osoba koja sve blagosilja i nepristrasno voli; no u slučaju *bhakta* koji Mu se predaju Gospodin se emotivno daje u odnos. U odnosu s *bhaktom* Krišna se onoliko emotivno daje koliko je *bhakta* povezan s Njim. Što

više mislimo na Krišnu isključivo i bez zastranjivanja, tim više Gospodin uzvraća – i tada naš život postaje čaroban!

Krišna bućka srce

Krišna bućka jogurt u maslac te također bućka srce Svog *bhakte*. Krišna je poželio dovesti Nārada Munija na višu razinu pa stoga nije dozvolio da Ga se uzme olako. Potakao je Nārada da se zaista posveti.

Nārada je bio petogodišnji dječak koji je služio *bhaktivedante*. Uzimao je ostatke njihove hrane i slijedio njihove upute, te pod drvetom meditirao na Krišnu. Krišna se naposljetku pojavio pred dječakom kojeg je tada potpuno preplavio zanos! Međutim, Gospodin je samo iščezao. Nārada se veoma uznemirio pa se Gospodin ponovo pojavio kako bi ga umirio, s riječima: „U ovome životu više Me nećeš vidjeti, no moraš vjerno nastaviti sa svojom duhovnom praksom i onda ćeš Me naposljetku ponovo sresti.“

Gospodin je čekao sve dok se Nārada nije dalje duhovno razvio te mu je na kraju života podario krajnji položaj – duhovno tijelo. Nārada Muni putuje u svom duhovnom tijelu kroz materijalne svemire, svirajući na *vīṇi*. Uvijek slavi sveta imena Gopodina i pravi beskrajne planove kako bi izbavio uvjetovane duše.

Naravno, svako ima svoj osobni put, što znači da

se Krišna ne mora nužno ophoditi sa svakim *bhaktom* kao s Nārada Munijem. No princip je taj da Krišna ohrabri *bhaktu* pa se onda povuče. Tada se opet učini vidljivim pa se ponovo povuče, kako bi potaknuo sve dublju i dublju posvećenost.

Čak i *gopīje* osjećaju odvojenost samo zato da bi se bućkala njihova srca i iznjedrila dublja vezanost, posvećenost i predanost. To je način na koji se Krišna ophodi sa svakim živim bićem – On zauvijek, iznova i iznova, izvlači sve više ljubavi iz srca *bhakte*.

Istinsko ispunjenje

Upravo kroz odnos s Krišnom rastemo i istinski ostvarujemo svoj puni potencijal. Nijedan drugi odnos nam to ne može ponuditi. Drugi nam odnosi mogu ponuditi toliko mnogo toga – sve vrste utočišta! Emotivnu podršku – zasigurno! Ispunjenje naših želja – svakako!

Ulazimo iz jednog odnosa u drugi. Najprije su tu roditelji s uistinu velikom podrškom – majka sa svim svojim zagrljajima! Nakon toga istražujemo neke druge odnose te ponovo nalazimo utočište u nečijem zagrljaju.

Ti nam odnosi daju privremeno utočište, privremenu podršku, privremeno olakšanje i privremeno nadahnuće. Nijedan zagrljaj na svijetu ne može traj-

no, jednom zauvijek zadovoljiti naše potrebe! Jedino u odnosu s Krišnom nalazimo trajno zadovoljstvo.

Sve što je zaista važno

*bahūnām janmanām ante
jñānavān mām prapadyate
vāsudevaḥ sarvam iti
sa mahātmā su-durlabhaḥ
(Bhagavad-gītā kakva jest 7.19)*

Tek nakon mnogih rođenja dolazimo do razumijevanja: *vāsudevaḥ sarvam iti* – da je Krišna sve. Taj cilj, znati ili razumjeti da je Krišna sve što je zaista bitno, jeste cilj našega života. Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākura je rekao kako postoje mnoge vatre, pa tako možemo reći: „Najprije moram ugasiti ovu vatru i onda ću se okrenuti Krišni. Moram naći rješenje za onaj problem, a onda ću se okrenuti Krišni. Još moram riješiti par stvari, ali onda ću se okrenuti Krišni.“

Na taj način, *bahūnām janmanām ante*, nastavljamo se rađati mnogo puta. Ima toliko mnogo stvari kojima se moramo baviti! Međutim, naposljetku dolazimo do zaključka: *vāsudevaḥ sarvam iti* – Krišna je sve!

Krišna krade srce

Kad uronimo u stanje svjesnosti Vrindāvane onda posvuda možemo vidjeti Krišnu. Tada srećemo kradljivca Krišnu. Krišna, kradljivac, uzima sve. On krade oči onome ko Ga gleda. On krade uši onome ko sluša zvuk Njegove flaute. On krade sva čula Svojih *bhakta* sve dok ne postanu potpuno očarani, sve dok se potpuno ne ogluše na bilo šta svjetovno.

Oni ne mare šta će ljudi reći ili misliti o njima; ne mare za bogatstvo ovoga svijeta, jer su iskusili koliko je čudesan Krišna! Kad zaista iskusimo kako je svjesnost Krišne privlačna i puna zadovoljstva, tada nećemo željeti ništa više. Krišna krade maslac, a istovremeno i naša srca. Zaista, to je Krišnjin zadatak – krasti srca Svojih *bhakta*!

Ljubav prema Bogu

Ljubav prema Bogu znači voljeti sve što je povezano s Njim – voljeti način na koji On svira flautu, voljeti Njegove lotosolike oči, Njegove lotosolike ruke, lotosolika Mu usta, lotosoliki pupak, lotosolika stopala, voljeti Njegove upute u *Bhagavad-gīti*, *tadīyu*, Njegove *bhakte*, Gaṅgu.

Volimo način na koji se Krišna druži sa Svojim *bhaktama*. Volimo to što krade *prasādam*. Volimo kad Krišna i dječaci pastiri krađu jedni drugima pakete s

užinom. Volimo to što Krišna svira flautu na nezamisliv način. Volimo što je vješt u igri riječima.

Postoji toliko toga što možemo voljeti. Stoga, ljubav prema Krišni nije samo neko veoma uzvišeno, mistično stanje svijesti zvano ljubav prema Bogu, već je vrlo konkretna stvar. A uvijek imamo još puno toga za otkriti i sve to je za voljeti.

Zbog toga ljubav prema Bogu nije nešto neodređeno i maglovito, nešto tek univerzalno i sveobuhvatno. Naprotiv. Volimo Krišnu i Njegove nevjerovatne zabave jer se On doima tako ljudski.

Ladovoljiti
Krišnu

Krišnino raspoloženje

Krišnino raspoloženje i raspoloženje Njegovog *bhakte* jeste da su dobronamjernici svih živih bića. Oni koji pjevaju Krišnino sveto ime ulaze u to raspoloženje. Oni misle na svačiju dobrobit. Njihovo raspoloženje je: „Ne želim samo vlastitu sreću, ne želim svoju sreću izgrađenu na tuđoj patnji. Ne, moja sreća treba uključivati svačiju sreću!“ *Suhṛdaḥ sarva-dehinām*. To je veoma uzvišen cilj.

Emotivno povezan sa svima

Iskazivanje samilosti prema uvjetovanim dušama je stvar srca. Ne bismo samo trebali misliti: „Da, super se zabavljam jedući ove *pakore*, itd...“ Ne! Kako možemo jesti svoje *pakore* dok ljudi u svijetu pate? Kako možemo spavati dok postoji i jedna osoba uhvaćena u krug rađanja i umiranja? Tako se Krišna osjeća. Emotivno je povezan sa svima, zato razmišlja: „Kako mogu uživati neograničeno zadovoljstvo u okeanu transcendentalnog blaženstva ako makar i jedna osoba tu nedostaje?“

Naravno, On uživa u okeanu transcendentalnog blaženstva u svakom trenutku, ali želi da i ta jedna osoba također bude dio toga – e to je Krišna.

Stoga, ako je čak Krišni stalo, kako onda ne bi stalo *bhakti*? Emotivno smo povezani sa svima, ne samo

sa svojim vlastitim malim krugom bliskih osoba.
Otvorimo srce za svakoga!

Samilost *bhakte*

Čisti je *bhakta para-duḥkha-dukhī*, osjeća patnju drugih živih bića. Samilostan je i shvata da u odsustvu Krišne postoji samo patnja – zaslađena šećerom ili pak sirova, ali patnja u svakom slučaju.

Praznina života bez Krišne je također patnja. Iz svoje samilosti čisti *bhakta* želi da drugi upoznaju Krišnu, jer ništa drugo ne može zadovoljiti srce.

Stvaranje sklada

Sve postoji s jednom svrhom – da služi Svevišnjeg Gospodina. Kad to znamo, tada svijet za nas više nije podijeljen, nego postaje ujedinjen. Mi prizivamo sklad kad prepoznamo da je sva energija oko nas dio Krišnine kreacije – svo drveće, trava i sve životinje. Onaj ko je sluga Krišne zna da je sve Njegovo vlasništvo te se zato prema svijetu neće ophoditi kao prema kanti za smeće. Naprotiv; kod njega je prirodno prisutno poštovanje. Nećemo ići u šumu s motornom pilom u ruci, potaknuti pohlepom da vidimo koliko stabala možemo posijeći u sat vremena! Baš suprotno tome, poštovat ćemo čitavu kreaciju.

Krišna poručuje u *Bhagavad-gīti* kakva jest:

*aham sarvasya prabhavo
mattaḥ sarvam pravartate
iti matvā bhajante mām
budhā bhāva-samanvitāḥ*

(*Bhagavad-gītā* kakva jest 10.8).

„Ja sam izvor svih duhovnih i materijalnih svjetova. Sve izvire iz Mene. Mudre osobe koje to savršeno dobro znaju služe Me s predanošću i obožavaju svim srcem.“ Prabhupāda je rekao: „Ako voliš tijelo, voljet ćeš i prst. To znači, ako voliš Krišnu, onda ćeš također voljeti Njegovu kreaciju!“

Svetačka vizija

Kad vidimo mane u drugima, trebamo znati da greška leži u nama. Uzvišeni i čisti *bhakte* ne vide nikakve mane!

Rečeno je da prvoklasni *bhakte* ni u kome ne vide greške jer uviđaju da svako na neki način služi Krišnu. Stoga kad nalazimo mane drugima to znači da smo sami puni mana.

Uvijek sluga

Ako vidimo sebe kao gospodara: „Ja sam gospodar. Svi ste vi moji podanici“, šta ćemo tada imati? Svijet

u kojem niko nikome ne vjeruje i gdje svako misli: „Ko li će me sljedeći iskoristiti?“ To je svijet u kojem svako posjeduje odbrambene mehanizme – svijet sa zidovima, svijet sa bravama, svijet pun stranaca.

To moramo promijeniti, što je moguće jedino kad se posvetimo duhovnom životu. Kad svi zajedno služimo istog Svevišnjeg Gospodina Krišnu jedino tada možemo postati istinski bliski jedni s drugima. Tada možemo biti povezani kao braća, sestre i prijatelji, kao *vaišnave*. Kad će doći taj dan – dan kad nam neće trebati ključevi?

Sjećam se kad sam običavao putovati Indijom. Bio sam sâm i bez novaca. Došao bih do neke kuće i zatražio malo vode. Dali bi mi vodu i također ponudili obrok!

To je kultura – kultura u kojoj vidimo cijeli svijet ne kao svijet stranaca, već kao jednu veliku porodicu, porodicu koja je zasnovana na istinskom prijateljstvu i dobronamjernosti prema drugima. To je ono za čime čeznemo. Želimo takav svijet jer se svako osjeća otuđeno u svijetu punom stranaca.

Viši cilj

Ovaj materijalni svijet razotkriva ponešto o Krišninoj prirodi. U komentaru na *Śrīmad Bhāgavatam* 1.11.26 rečeno je: „Ono što nazivaju prekrasnom prirodom

samo je Njegov smiješak, a ono što zovu slatkom pjesmom ptica ništa drugo do odjek Gospodinovog šapata.“ Ako vidimo ljepotu u ovom svijetu, tada znajmo da ona predstavlja Krišnin osmijeh. Osmijeh je znak dobrodošlice. Stoga nam Krišnin osmijeh iskazuje dobrodošlicu u duhovni svijet! Krišnin osmijeh nalazimo u ljepoti ovog svijeta.

To znači da mi zapravo možemo cijeniti zrake jutarnjeg sunca; možemo cijeniti ljepotu ovoga svijeta, a ne je samo otpisati kao *māyu*. Možemo razumjeti da je ta ljepota tek odraz duhovnog svijeta koji je bezgranično veći i ljepši. Šta ako je ovaj svijet tek puki odraz? To je jako dojmljivo i obećavajuće!

Na taj način *vaiṣṇava* može prebivati u ovom svijetu, a istovremeno posjedovati duh odvojenosti, duh koji nije pod uticajem materijalne energije i koji ne nastoji uživati u materijalnom tijelu. *Vaiṣṇava* je taj koji slobodno može reći: „Slijedim viši cilj u životu.“ Istovremeno, takav *vaiṣṇava* može biti mekog srca i otvoren. Ne mora se zatvarati u sebe. On ne kaže: „Ne, neću dozvoliti ovoj iluziji materijalne ljepote da uđe. Neću je vidjeti, neću je čuti, neću je primjetiti.“

Prepoznati Njegovo vlasništvo

Krišna je *īśvara-parama*. On je porijeklo svega i stoga je prirodno da Mu vraćamo natrag ono što Mu

pripada. Naprimjer, dok se kupamo u Gaŋgi ponekad zahvatimo malo vode i ponudimo je natrag Gaŋgi jer želimo prinijeti čistu ponudu. Šta može biti čišće od vode Gaŋge? Na isti način Krišni nudimo ono što Mu već pripada!

Sve je Krišnina energija, čak i naše tijelo. Da! Sve u ovom svijetu pripada Krišni – uključujući naše tijelo, našu djecu, naš dom i sve naše posjede!

Stoga je sve namijenjeno da se upotrijebi za Krišnu. Naravno, mi sami trebamo živjeti; potrebno nam je utočište, hrana itd., ali sve to radimo u Krišnino ime. Jesti ćemo Krišnin *prasādam*. Čitat ćemo *Knjigu o Krišni* prije počinka i sanjati o Krišni. Na taj način sve tjelesne funkcije bivaju pokorene.

Osvojiti Krišnu

Želimo li prići Krišni u raspoloženju prijateljstva, tada moramo ispuniti Njegovu želju. U vezi s tim u *Śrī Caitanya-caritāmṛti* nalazimo primjer Haridāse Ṭhākure.

Jednom se prilikom Gospodin Caitanya obratio Haridāsi Ṭhākuri, jadikujući: „A šta je sa svim onim živim bićima koja prebivaju u raznim tijelima u kojima ne mogu pjevati Sveta imena?“ Haridāsa je uzvratio: „Gospodine moj, molim Te ne budi u tjeskobi. Jeka drveća je njihovo mantranje. Kad se pjeva Sveto ime,

zvuk se odbija o drveće i na taj način drveće također pjeva. Stoga i ta živa bića dobivaju milost. Ne budi u tjeskobi.“

Primjer koji nam daje Haridāsa Ṭhākura je divan jer obično su živa bića ta koja su u tjeskobi i koja se mole Gospodinu: „O Gospodine, molim Te oslobodi me tjeskobe! O Krišna, molim Te učini na neki način da stvari funkcioniraju! O Krišna, molim Te zaštititi me!“

Uvijek prilazimo Gospodinu kako bi nas riješio tjeskobe, ali pogledajmo Haridāsu Ṭhākuru – on rješava Gospodinovu tjeskobu! To je način na koji osvajamo Krišnu.

Krišnina lutka

Potrebno je da se žrtvujemo u službi. Kad se na putu svjesnosti Krišne nađemo u udobnom položaju, bez ikakvih izazova u službi, tada nam sve postane suho. Počinjemo misliti: „Ne znam... Pokušavam biti *bhakta*, ali jednostavno to je toliko teško!“

Stoga trebamo nastojati biti izuzetno dobri i budni u svojoj službi i duhovnoj praksi, i tada će sve oživjeti! Onda se osjećamo kao da plešemo! Dio smo tog plesnog pokreta koji pleše po površini Zemlje. To je cilj – plesati poput lutke u Krišninim rukama!

Potpuno privučeni

Neki ljudi vjeruju u zakon privlačnosti, odnosno da privlačimo sve na šta mislimo. No radi se upravo o suprotnom. Mi smo ti koji su cijelo vrijeme privučeni: „O, te ptice! O, vidi sunce! Ah, kakav odraz u vodi! O, ta šuma! O, kako je to lijepo!“ A kad nismo privučeni, postajemo potišteni: „Život nema svrhe. Nema značenja. Život je jadan...“

Međutim, kad shvatimo da smo mi ti koji su privučeni, tada možemo razumjeti da ono za čime uistinu tragamo nije nešto što je tek donekle privlačno. Ne! Želimo nekoga ko je potpuno privlačan, a to je Krišna!

Krišna u središtu

Prabhupāda se pitao: „Kako se ovo čudo desilo meni? Ja sam starac; stranac koji je došao u Ameriku bez ičega. Kako mi se desilo ovo čudo? Jedini odgovor koji mi pada na pamet jeste to da sam u potpunosti pokušavao slijediti uputu svog duhovnog učitelja.“

Kad je *guru* zadovoljan, zadovoljan je i Krišna. Onda Krišna sve učini mogućim. Prabhupāda je bio izuzetno uspješan, ali nije prihvatao nikakve zasluge niti slavu za to. Uvijek bi uspjeh pripisao Krišni ili svom duhovnom učitelju.

Rekao bi: „Mjesec zapravo ne posjeduje vlastiti sjaj, već jednostavno odražava svjetlost sunca. Na isti

način, ako u meni vidite neku dobru odliku, tada znate da je ona samo odraz dobre odlike mog duhovnog učitelja.“

Prabhupāda nikada nije polagao pravo na slavu koja ga je zadesila. Uvijek je sve usmjeravao prema Krišni ili svom duhovnom učitelju. Uvijek je stavljao Krišnu u središte.

On je taj!

Za nadahnućem je svakako dobro tragati u društvu *bhakta*, ali ga također moramo naučiti naći i onda kad smo potpuno sami. Ako uvijek pokušavamo ispuniti prazninu tako što ćemo biti u društvu drugih *bhakta*, nadajući se da će se nešto nadahnjujuće desiti, tada se svaki put kad ostanemo sami vraćamo staroj praznini. Moramo naučiti cijeniti Krišnino prisustvo i kad smo sami.

On je tu! On je uvijek tu! Nikada nismo sami! Krišna je tu, u svojoj Svojoj veličanstvenoj slavi. Zašto ići ikome drugome kad imamo Krišnu?

U bilo kojem odnosu uvijek postoji treća osoba – Krišna! On pruža daleko više nadahnuća nego bilo ko drugi. Zato se moramo sjećati da je treća osoba uvijek tu, i da je, u konačnici, On taj! On je zapravo taj od kojeg dobivamo nadahnuće!

Svaki je bhakta *pūjārī*

Trebamo se sjećati da nikada nismo sami – nikada! Uvijek smo s Krišnom i zato se svaki trenutak mora ponuditi Njemu – svaki trenutak! Svijet je poput oltara, a mi smo stvoreni da budemo *pūjārīji*. Trebamo uzeti stvari iz ovog svijeta, pročistiti ih i ponuditi Krišni. To trebamo prakticirati i zbog toga imamo hramove. Hramovi su tu kako bismo vježbali da postanemo potpuno posvećeni Krišnini *pūjārīji*.

Povežimo sve s Krišnom!

Krišna je Svevišnji Gospodin. Zato, šta god da radimo moramo raditi za Njega. Šta god da jedemo, jedemo za Njega. Šta god nudimo, nudimo za Njega ili Njemu. *Yat karoṣi yad aśnāsi yaj juhoṣi dadāsi yat*. Što više povežemo sve šta radimo s Krišnom, time to postaje moćnije.

Slaveći Krišnu

Ako želimo ići brzo, ako zaista želimo hitro doći do Krišne, onda moramo upotrijebiti što više svog vremena i energije da bi Ga slavili.

To se može učiniti na razne načine – slaviti Krišnu možemo svojom energijom, posjedima, inteligencijom ili domišljatošću – *prāṇa, artha, dhiyā, vācā*, ali ako želimo brzo doći Krišni, onda na neki način moramo

uvijek slaviti Krišnu! Rūpa Gosvāmī kaže: *yena tena prākāreṇa manah kṛṣṇe niveśayet*, na ovaj ili onaj način samo usredotoči um na Krišnu.

Život ispunjen obožavanjem

Rečeno je da je Krišna *sarvārādhya*; obožavaju Ga svi, čak i gospodin Brahmā i gospodin Śiva. Zato Ga i mi moramo obožavati. No zbog grješnih sklonosti u srcu mislimo: „Šta? Obožavanje? Zašto bih ja morao nekoga obožavati?“

Međutim, čitav naš život bi postepeno trebao postati život ispunjen obožavanjem.

Uronjen u okean ljubavi

U *Śrī Caitanya-caritāmṛti*, Ādi-lilā, četvrto poglavlje, opisane su odlike ljubavi koju posjeduje Śrīmatī Rādhārāṇī. Rečeno je da Njena ljubav uvijek prigrljuje Krišnine odlike. Krišna posjeduje neograničene odlike i svaki put kad Ona otkrije neku novu Krišninu odliku, Njena ljubav odmah obuhvati i nju.

Tako i mi sve više volimo Krišnu što više toga otkrivamo i usvajamo o Njemu i Njegovim neograničenim odlikama. Već smo počeli s tim i tako će se nastaviti u vječnost. Kad Krišna vidi svu tu ljubav u srcima Svojih *bhakta*, Njegovo se srce topi i Njegova ljubav raste. Tako imamo okean uvijek narastajuće ljubavi svih

bhakta i Krišnine ljubavi, koje su spojene u jedno. Pjevajući Sveto ime mi ulazimo u taj *premāmṛtāmbho*, okean transcendentalne ljubavi! Nemojmo ostati vani!

Zaboravi na materijalni svijet!

Kad Krišna ukrasi Svoje tijelo draguljima, ti dragulji postanu još ljepši. Kod ljudi iz ovog svijeta, obično se radi o suprotnom! U *Gopāla-campū* Jīva Gosvāmī opisuje Krišnine zabave. Daje opis jedne starije domorotkinje koja je imala košaru voća. Kao malo dijete, Krišna je opazio kako ljudi vrše razmjenu s tom starom ženom, dajući joj žitarice u zamjenu za voće koje bi ona ubrala u šumi.

Krišna je poželio nešto voća pa je prišao toj ženi noseći u Svojim ručicama zrna žitarica, ali dok je stigao do nje hodajući putem svo zrnje mu je ispalo. Međutim, starica uopće nije marila za to. Napunila Mu je ruke voćem i Krišna je sav sretan odšetao kući. Tek je onda starica uvidjela da se njena košara cijela ispunila draguljima!

Jīva Gosvāmī nastavlja opisivati kako se starica vratila svojoj kući u šumi i tamo odlučila baciti sve dragulje. Željela je još jednom vidjeti Krišnin osmijeh. Ponovo je uzela voće i otišla natrag k Njemu, jer to je bilo dragocjenije od svih dragulja. Tako je ta starica postala čisti *bhakta* koji je bio više vezan za Krišnu

nego za materijalni svijet. Ovdje možemo opaziti tu jednostavnu prirodu *paramahamsa*, oslobođenih duša. *Paramahamsa* je više vezan za Krišnu nego za materijalni svijet i zato *paramahamsa* može reći: „Samo zaboravi na materijalni svijet! Nema ništa loše u draguljima, ali Krišnin je osmijeh toliko mnogo bolji!“ To je nešto neprocjenjivo.

Tragajući za Krišnom

Śrīla Prabhupāda je rekao da biti u Vrindāvani zapravo znači biti u Krišninom krilu. Stoga, tu smo kako bismo našli Krišnu, tu smo kako bismo vidjeli Krišnu. Moramo gledati iznad raznih materijalnih neugodnosti. Nalazimo se u *tapo-bhūmi*, zemlji u kojoj se mora primijeniti izvjesna askeza ili pokora. Zato ne bismo trebali dozvoliti da materijalna ograničenja koja doživljavamo opsjedaju naš um. Čak i kad poteškoće dođu, podnosimo ih.

*tat te 'nukampām su-samīkṣamāṇo
 bhuñjāna evātma-kṛtam vipākam
 hṛd-vāg-vapurbhīr vidadhan namas te
 jīveta yo mukti-pade sa dāya-bhāk
 (Śrīmad Bhāgavatam 10.14.8)*

Ako ustrajno podnosimo poteškoće, postajemo *dāya-bhāk*, zakoniti nasljednik Krišnine milosti. Takvo je raspoloženje prisutno u Vrindāvani. Stoga, kad dođe do poteškoća mi shvatamo da su one namijenjene za naše vlastito pročišćenje i nastavljamo tragati za Krišnom. Uvijek tragamo za Krišnom!

*he rādhe vraja-devike ca lalite he nanda-sūno kutaḥ
śrī-govardhana-kalpa-pādapa-tale kālindī-vane kutaḥ
ghoṣantāv iti sarvato vraja-pure khedair mahā-vihvalau
vande rūpa-sanātanau raghu-yugau śrī-jīva-gopālakau*

„Odajem svoje ponizno poštovanje šestorici Gosvāmija – Śrī Rūpi Gosvāmiju, Śrī Sanātani Gosvāmiju, Śrī Raghunāthi Bhaṭṭi Gosvāmiju, Śrī Raghunāthi dāsi Gosvāmiju, Śrī Jīvi Gosvāmiju i Śrī Gopāli Bhaṭṭi Gosvāmiju, koji su po cijeloj Vrindāvani glasno pjevali, vičući: 'Kraljice Vrindāvane, Rādhārāṇī! O Lalitā! O sine Mahārāje Nande! Gdje ste sada? Jeste li upravo na brdu Govardhani ili ste pod krošnjama na obali Yamune? Gdje ste?' To je bilo njihovo raspoloženje u svjesnosti Krišne.“ (*Ṣaḍ-gosvāmi-aṣṭaka* 8)

O autoru

Duhovno putovanje Kadamba Kānane Svāmija započelo je još u njegovoj mladosti kada je u potrazi za istinom otputovao u Indiju. Tamo su ga nadahnula učenja Śrīla

Prabhupāde te je našao svoj dom u Međunarodnom društvu za svjesnost Krišne (ISKCON-u), pokretu koji je utemeljio Śrīla Prabhupāda kako bi svuda po svijetu raširio slavu Svevišnje Božanske Osobe, Gospodina Śrī Krišne. Kadamba Kānana Svāmī je svoj život posvetio služenju te misije. Mnoge je godine proveo u sve-toj zemlji Vrindāvane, zauzimajući razne upraviteljske položaje u ISKCON-u, uključujući službu predsjednika Krišna-Balarāma hrama u razdoblju od pet godina. Zadnjih godina je uključen u planiranje i upravljanje jednim od najvećih duhovnih gradova u svijetu, poznatom kao Śrīdhām Māyāpur.

Ipak, njegova najveća ljubav uvijek je bila propovijedanje uzvišene poruke Gospodina Krišne koja donosi mir i radost čovječanstvu. Po nalogu svog duhovnog učitelja, Śrīpada Jayādvaite Svāmija, 1997. godine je prihvatio *sannyāsu*, odvojenički red života. Od tada putuje i propovijeda širom svijeta. Pored toga što je poznat po svojim oštroumnim predavanjima, priznat je i kao *kīrtanija* – slavan podjednako po razigranim,

melodijama u slavu Gospodina Krišne, kao i onima koje diraju duboko u srce. Kadamba Kānana Svāmī ima brojne učenike i prijatelje čiji su životi preobraženi njegovim osobnim vodstvom i mentorstvom, kao i njegovim dubokim spoznajama u odnosu na Svevišnjeg Gospodina, od kojih su mnoge zabilježene u ovoj knjizi.

Većmnogogodine Kadamba Kānana Svāmī nadahnjuje bhakte širom svijeta svojim dubokim razumijevanjem i praktičnom primjenom Śrīla Prabhupādinih učenja. KKS Blog sadrži brojne Svāmijeve navode i iskustva sa duhovnih putovanja. Posjetite sljedeće stranice za svoju svakodnevnu dozu nektara:

www.kksblog.com

www.kkswami.com

Gdje ćemo naći
utočište nego u
Krišni, koji je *su-smita*,
Onaj koji se uvijek
slatko smiješi i koji je
toliko privlačan?

Kadamba Kānana Svāmī

